

Service – Stolthet – Trivsel

Årsrapport 2019

Holmestrand kommune

Bilde gjengitt med tillatelse fra AKB lighting AS

Behandling:

Formannskap 11. juni 2020

Kommunestyre 24. juni 2020

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	5
ÅRSBERETNING	6
Økonomiske resultater.....	6
Regnskapsskjema 1A - Drift	6
Regnskapsskjema 1B - Drift per område	7
Resultater på programområdene	7
Investeringer	9
Regnskapsskjema 2A – Investering	9
Regnskapsskjema 2B – Investering per område.....	10
Balanse	11
Eiendeler	13
Egenkapital og gjeld	13
Utvikling lånegjeld	15
Likviditetsanalyse.....	16
Hendelser etter balansedagen	19
Pågående rettsvister	19
Sykefravær	20
Etisk standard	20
Anskaffelser 2019.....	21
Internkontroll.....	21
Likestilling	22
MÅLRAPPORTERING	23
ØKONOMISK ANALYSE	24
Regnskapsmessig resultat	24
Netto driftsresultat	25
Korrigert netto driftsresultat.....	26
Sentrale inntekter	28
Driftsutgifter	29
Finansinntekter og -utgifter	30
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene	31

ØKONOMISK STATUS INVESTERING	32
STATUS INVESTERINGSPROSJEKTER	32
Strategi og utvikling.....	32
Økonomi og fellestjenester	32
Oppvekst og kultur	32
Helse og velferd.....	32
Teknisk.....	33
Statusbeskrivelse investeringer.....	33
KOMMUNENS PROGRAMOMRÅDER	37
Strategi og utvikling	37
Status drift.....	37
Status økonomiplantiltak	37
KOSTRA Nøkkeltall.....	38
Spesielle hendelser 2019.....	38
Status investeringsprosjekter.....	38
Sammendrag status investeringer.....	38
Økonomi og fellestjenester	39
Status drift.....	39
Status økonomiplantiltak	39
KOSTRA Nøkkeltall.....	39
Spesielle hendelser 2019.....	40
Status investeringsprosjekter	40
Oppvekst og kultur	41
Status drift.....	41
Oppsummering tiltak.....	42
Status og utfordringer	42
Status økonomiplantiltak	43
KOSTRA Nøkkeltall.....	43
Spesielle hendelser 2019.....	44
Status investeringsprosjekter.....	44
Sammendrag status investeringer.....	44
Helse og velferd	45
Status drift.....	45
Oppsummering tiltak.....	46
Status og utfordringer	46
Status økonomiplantiltak	47
KOSTRA Nøkkeltall.....	48
Spesielle hendelser 2019.....	49
Status investeringsprosjekter.....	50
Sammendrag status investeringer.....	50
Teknisk	51
Status drift.....	51
Oppsummering tiltak.....	51
Status og utfordringer	52
Status økonomiplantiltak	52
KOSTRA Nøkkeltall.....	52
Spesielle hendelser 2019.....	53

Holmestrand kommune årsrapport 2019

Status investeringsprosjekter	53
Sammendrag status investeringer.....	54
Investeringer vann og avløp (VA)	54
Sekkepost teknisk	55

Kommunedirektørens innledning

Regnskapet for 2019 er bare det andre for denne utgaven av Holmestrand, men likevel det siste i kommunens korte historie, før sammenslåingen med Sande i 2020.

Økonomisk sett ble 2019 dessverre et år med dårlig resultat for kommunen samlet sett, og ikke minst for en del tjenesteområder og virksomheter innenfor helse og velferd. I skrivende stund er det likevel den utfordrende situasjonen rundt koronaviruset som tar det meste av fokuset, både for meg, min ledergruppe og ikke minst for ordføreren.

Også for den øvrige organisasjonen, både på ledernivå og for de mange ansatte, er det nå unntakstilstand, og jeg ønsker å berømme den fantastiske jobben som nå gjøres i kommunen vår - kanskje spesielt de som jobber med de svakeste i kommunen vår, og med fare for å utsette seg selv og sin familie for smitte, bør trekkes frem.

Dette er de samme ansatte som også i fjor ga gode tjenester til innbyggere og brukere – behovet for mange helsetjenester er sterkt økende i befolkningen, noe som kanskje mest tydelig kan ses innenfor hjemmetjenester. Det er en økning på nesten 28 % i antall vedtak i hjemmetjenesten fra 2018 til 2019, samtidig som beboere i boliger og på institusjoner blir stadig mer pleietrengende. Det forventes at dette er en stor del av forklaringen på de merforbrukene vi ser i 2019-regnskapet. Dette vil bli nærmere belyst i en egen sak som kommer til behandling i den politiske møterunden i april/mai.

For kommunen som helhet er det grunn til å påpeke at det dårlige resultatet består av en del ekstraordinære forhold som ikke sier noe om det reelle økonomiske handlingsrommet. Et netto driftsresultat på negativt 58,5 mill. kroner, korrigeres ned til et resultat på negativt 11,2 mill. kroner, som er det virkelige

utfordringsbildet. Men det er heller ikke et godt resultat. Dette kan du lese mer om i årsberetningen.

De økonomiske utfordringene innenfor pleie- og omsorgstjenestene vil vi måtte ta med oss videre inn i 2020, og vi må forberede oss på å ta vanskelige beslutninger i tiden fremover – både på politisk og administrativt nivå. Heldige er vi da, med de ansatte vi har, som står på, bretter opp ermene og tar tak der det er nødvendig. Jeg har stor tro på at vi skal få til dette sammen!

Hans Erik Utne
Kommunedirektør

Årsberetning

Årsberetningen er en del av kommunedirektørens rapportering til kommunestyret, og ligger som en del av årsrapporten. Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. Det vises til øvrige kapitler i årsrapporten for mer utfyllende informasjon om kommunens økonomiske resultat og måloppnåelse.

Økonomiske resultater

Regnskapsskjema 1A - Drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-384 291	-377 648	-377 648	-378 357
Ordinært rammetilskudd	-407 070	-398 193	-398 193	-376 146
Andre direkte eller indirekte skatter	-4	0	0	-4
Andre generelle statstilskudd	-26 916	-30 452	-30 452	-33 408
Sum Frie disponible inntekter	-818 281	-806 293	-806 293	-787 915
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-9 647	-5 856	-5 856	-8 978
Gevinst finansielle instrumenter	-29 024	-10 400	-10 400	-16 207
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	26 872	28 644	28 644	18 043
Tap finansielle instrumenter	5 801	300	300	20 714
Avdrag på lån	44 727	41 659	41 659	39 389
Sum Finansinntekter/-utgifter	38 730	54 347	54 347	52 962
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Til ubundne avsetninger	0	11 393	7 102	15 947
Til bundne avsetninger	1 222	1 400	1 400	4 268
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	-4 291	-4 291	0	-12 677
Bruk av ubundne avsetninger	-19 802	-19 802	-1 088	-22 758
Bruk av bundne avsetninger	-3 153	0	0	-2 073
Sum Avsetninger og bruk av avsetninger	-26 024	-11 300	7 414	-17 292
Til fordeling drift	-805 576	-763 246	-744 532	-752 246
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	807 683	763 246	744 532	747 955
Merforbruk/mindreforbruk	2 108	0	0	-4 291

Regnskapsskjema 1B - Drift per område

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Strategi og utvikling	31 474	34 591	33 516	30 678
Økonomi og fellestjenester	38 064	39 053	37 528	35 632
Oppvekst og kultur	289 552	283 109	272 159	272 470
Helse og velferd	407 818	382 128	345 276	354 696
Teknisk	77 749	61 730	48 988	57 544
Virksomhetsovergrepene inntekter og utgifter	-39 012	-37 366	7 064	-3 924
Felles skjema 1A	2 038	0	0	860
Regnskapsskjema 1B - Drift per område	807 683	763 246	744 532	747 955

Resultater på programområdene

De tjenesteproduserende virksomhetene hadde i 2019 samlet et merforbruk på 44,0 mill. kroner. Tabellen nedenfor viser avvik på netto driftsutgifter for det enkelte programområdet i 2019.

Resultat regnskap 2019	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Avvik
Strategi og utvikling	31 474	34 591	3 117
Økonomi og fellestjenester	38 064	39 053	989
Oppvekst og kultur	289 552	283 109	-6 443
Helse og velferd	407 818	382 128	-25 691
Teknisk	77 749	61 730	-16 019
Sum programområder	844 657	800 612	-44 046

Strategi og utvikling

Avviket skyldes fordeling av kostnader mellom Holmestrand og Sande kommuner, hvor det har vært felles kommunalsjefer i de to kommunene siste år før sammenslåing.

Økonomi og fellestjenester

Programområdet har ingen vesentlige avvik.

Oppvekst og kultur

I budsjettet for 2019 lå det forutsetning om innsparinger knyttet til synergieffekter av sammenslåingen mellom Holmestrand og Hof, som man ikke fullt ut har klart å realisere. Dette utgjør omlag 2,2 mill. kroner i ikke realisert effekt.

I tillegg er det merforbruk innenfor områdene barnehage felles og skole felles. Innen barnehage felles er merforbruk knyttet til lovpålagte oppgaver; økte lønnskostnader i forbindelse med spesialpedagogiske vedtak i kommunale og private barnehager, refusjon knyttet til kjøp av barnehageplasser i andre kommuner og moderasjonsordninger på barnehage området. Dette er kostander det er utfordrende å budsjettere på. Det er delvis tatt høyde for tilsvarende kostander i 2020.

Innen skole felles er merforbruk knyttet til underbudsjetterte skysskostnader, kjøp av lovpålagte tjenester i andre kommuner og et merforbruk på kjøp av IKT lisenser. Skysskostnader og IKT lisenser er for 2020 budsjettert på 2019 nivå.

Helse og velferd

I budsjettet for 2019 lå en forutsetning om innsparinger på totalt 7,3 mill. kroner. Programområdet går med store budsjettoverskridelser i 2019, hvor størsteparten av avviket finnes innenfor hjemmetjenester, institusjon og voksenhabilitering.

Det er vesentlige avvik innenfor både lønnsområdet og kjøp av tjenester. Noe blir imidlertid hentet inn på økte refusjoner, spesielt knyttet til ressurskrevende tjenester.

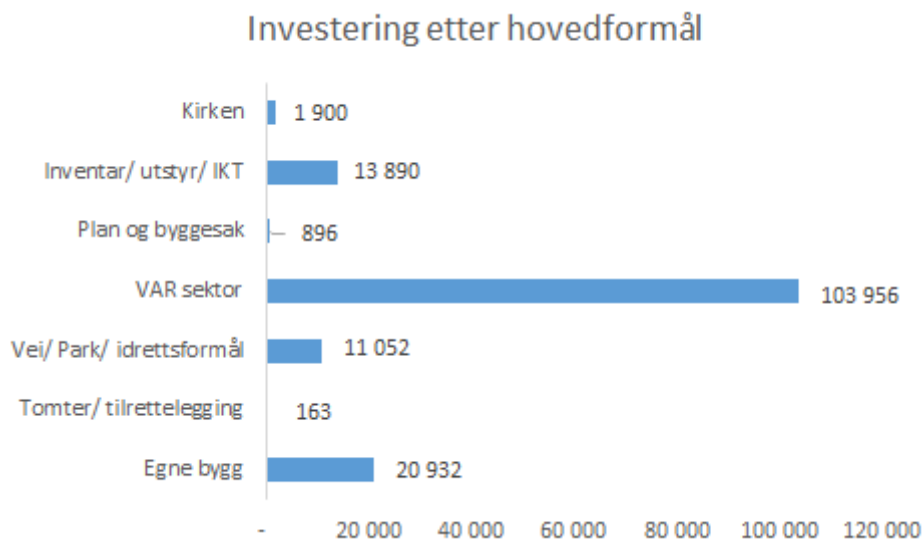
Teknisk

I budsjettet for 2019 lå en forutsetning om innsparinger på 0,9 mill. kroner. Det er i 2019 vesentlige budsjettavvik på programområdet, hvor selvkostområdene for vann, avløp og renovasjon står for 6,6 mill. kroner av budsjettavviket. Havneregnskapet viser et merforbruk på 0,6 mill. kroner i forhold til budsjett.

Størst er avvik knyttet til drifts- og vedlikeholdsmateriell på bygg og anlegg, som til sammen utgjør 4,6 mill. kroner. Det er også avvik innenfor plan, byggesak og landbruk med til sammen 3,1 mill. kroner.

Investeringer

Investeringsregnskapet for 2019 viser 152,8 mill. kroner investert i anleggsmidler. Tallet er inkludert egenkapitaltilskudd til KLP. Investeringene fordeler seg etter følgende hovedformål:

Regnskapsskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Finansieringsbehov				
Investeringer i anleggsmidler	152 790	191 558	240 269	104 109
Utlån og forskutteringer	51 810	40 000	30 000	27 483
Kjøp av aksjer og andeler	4 512	8 939	2 000	4 708
Avdrag på lån	8 049	0	0	6 798
Avsetninger	13 931	0	0	11 211
Årets Finansieringsbehov	231 091	240 497	272 269	154 308
Ekstern finansiering				
Bruk av lånemidler	-180 713	-207 162	-224 809	-119 684
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 895	-6 000	-6 000	0
Tilskudd til investeringer	-4 723	0	0	-1 005
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 755	-18 096	-39 460	-7 261
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-25 816	-300	0	-24 328
Sum Ekstern finansiering	-223 902	-231 558	-270 269	-152 278
Intern finansiering				
Bruk av avsetninger	-7 189	-8 939	-2 000	-2 030
Sum Intern finansiering	-7 189	-8 939	-2 000	-2 030
Udekket/udisponert	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B – Investering per område

Beløp i 1000

	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Investeringer				
Strategi og utvikling	1 900	1 900	1 900	7 400
Økonomi og fellestjenester	6 866	4 600	4 100	4 272
Oppvekst og kultur	649	1 250	1 400	884
Helse og velferd	6 643	6 000	6 000	2 486
Teknisk	131 252	177 808	226 869	86 562
Virksomhetsovergripende inntekter og utgifter	5 479	0	0	2 504
Sum Investeringer	152 790	191 558	240 269	104 109
Sum investeringer	152 790	191 558	240 269	104 109

Balanse

Beløp i 1000	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		
ANLEGGSMIDLER		
Faste eiendommer og anlegg	1 435 968	1 347 150
Utstyr, maskiner og transportmidler	55 854	51 493
Utlån	229 124	196 222
Konserninterne langsiktige fordringer	0	0
Aksjer og andeler	41 149	36 637
Pensjonsmidler	1 232 075	1 186 113
Sum anleggsmidler	2 994 169	2 817 615
OMLØPSMIDLER		
Kortsiktige fordringer	100 655	98 223
Konserninterne kortsiktige fordringer	0	0
Premieavvik	58 702	53 814
Aksjer og andeler	273 665	241 571
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Derivater	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	181 536	335 347
Sum omløpsmidler	614 557	728 954
SUM EIENDELER	3 608 726	3 546 569
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Disposisjonsfond	-130 316	-152 218
Bundne driftsfond	-52 892	-87 640
Ubundne investeringsfond	-167 576	-170 297
Bundne investeringsfond	-37 324	-23 393
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	-4 291
Regnskapsmessig merforbruk	2 108	0
Udisponert i inv.regnskap	0	0
Udekket i inv.regnskap	0	0
Kapitalkonto	-263 591	-274 253
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	4 347	4 347
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0	0
Sum egenkapital	-645 243	-707 744
GJELD		
LANGSIKTIG GJELD		
Pensjonsforpliktelser	-1 421 722	-1 362 443
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	-60 000	-60 000
Andre lån	-1 301 863	-1 256 945
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0
Sum langsiktig gjeld	-2 783 585	-2 679 388

Holmestrand kommune årsrapport 2019

KORTSIKTIG GJELD		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-179 899	-159 437
Derivater	0	0
Konsernintern kortsiktig gjeld	0	0
Premieavvik	0	0
Sum kortsiktig gjeld	-179 899	-159 437
	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-3 608 726	-3 546 569
MEMORIAKONTI:		
Ubrukte lånemidler	50 606	133 627
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0
Andre memoriakonti	9 217	745
Motkonto for memoriakontiene	-59 824	-134 372
Sum memoriakonti	0	0

Balansen viser verdien av kommunens eiendeler per 31.12.19, og hvordan eiendelene (anleggs- og omløpsmidler) er finansiert med henholdsvis egenkapital og gjeld.

Eiendeler

Anleggsmidler

Tabellen ovenfor viser at verdien av anleggsmidlene har økt fra 2.817,6 mill. kroner til 2.994,2 mill. kroner fra 31.12.2018 til 31.12.2019, dvs. med 176,6 mill. kroner. Aktiverte investeringer i faste eiendommer og anlegg med fradrag for avgang og avskrivninger utgjør en økning på 88,8 mill. kroner, mens økningen i verdien på utstyr, maskiner og transportmidler er på 4,4 mill. kroner. Verdien på utlån er økt med 32,9 mill. kroner, aksjer og andeler med 4,6 mill. kroner og pensjonsmidler med 46 mill. kroner.

Kommunens utlån består av sosiale utlån og startlån, i tillegg til utlån til småbåthavna og Gigafib Holding AS. Saldo per 31.12.2019 viser 177,6 mill. kroner i startlån, 0,6 mill. kroner i sosiale utlån, 50,2 mill. kroner i utlån til småbåthavna samt 0,7 mill. kroner til Gigafib.

Av aksjer og andeler på 41,2 mill. kroner utgjør egenkapitaltilskudd til KLP majoriteten med 33,6 mill. kroner. Note 6 i regnskapsdokumentet gir en fullstendig oversikt over aksjer og andeler som kommunen besitter per 31.12.2019.

Omløpsmidler

Omløpsmidlene er redusert med 114,4 mill. kroner til 614,6 mill. kroner i 2019. Mens premieavviket har økt med 4,9 mill. kroner, aksjer og andeler med 32,1 mill. kroner og kortsiktige fordringer økt med 2,5 mill. kroner, er beholdningen på kasse bank redusert med 153,9 mill. kroner.

Egenkapital og gjeld

Egenkapital

Bokført egenkapital per 31.12.19 var totalt 645,2 mill. kroner, en reduksjon på 62,5 mill. kroner fra 2018. Av kommunens samlede egenkapital utgjorde disposisjonsfond 130,3 mill. kroner, bundne driftsfond 52,9 mill. kroner, ubundne investeringsfond 167,6 mill. kroner og bundne investeringsfond 37,3 mill. kroner.

Kommunens totale disposisjonsfond utgjorde 130,3 mill. kroner per 31.12.2019. Av dette utgjorde felles disposisjonsfond 18,7 mill. kroner, disposisjonsfond tilknyttet pensjon 90,0 mill. kroner og bufferfond tilknyttet kommunens finansforvaltning 21,1 mill. kroner.

Bundne fond tilknyttet selvkostområder utgjorde 8,9 mill. kroner ved årsskiftet, noe som er en nedgang på 1,4 mill. kroner fra 2018. Av dette utgjorde selvkostfond tilknyttet vann 5,5 mill. kroner, avfallsinnsamling 1,7 mill. kroner og byggesak og eierseksjonering 1,7 mill. kroner. Sistnevnte fond oppstod i 2019, og er felles avsetning for vertskommunesamarbeidet på bygg og eierseksjonering med Sande kommune.

Ved avslutningen av regnskapet for 2019 ble det fremført et underskudd tilknyttet avløpsområdet på 8,2 mill. kroner samt feiing på 0,5 mill. kroner. Sistnevnte selvkostområde har nå et fremført underskudd på til sammen nær 1,1 mill. kroner.

Selvkostområdene er underlagt et regelverk om fem års utjevning av selvkostfond og fremførte underskudd. Dette betyr at kommunen innen fem år skal innarbeide overskudd og underskudd tilknyttet selvkostområdet i gebyrgrunnlaget for kommunale avgifter. Svingninger i kommunale avgifter som følge av bruk og avsetning til selvkostfond vil kunne forekomme. Spesielt er dette tilfellet på tidspunkt rundt

kommunesammenslåing, der også selvkostfondenes størrelser i de respektive kommunene har vært forskjellig. Det tilstrebes å utvikle så gode rutiner som mulig i forhold til utjevning av selvkostfond, slik at påvirkningen på de kommunale avgiftene stabiliseres over tid.

Gjeld

Langsiktig gjeld inkludert pensjonsforpliktelser var ved utgangen av 2019 på 2.783,6 mill. kroner, hvorav 1.421,7 mill. kroner i pensjonsforpliktelser. Kommunen hadde 60,0 mill. kroner i sertifikatlån og 1.301,9 mill. kroner i øvrig langsiktig gjeld. Totalt steg den langsiktige lånegjelden med 104,2 mill. kroner i 2019. Pensjonsforpliktelsene økte med 59,3 mill. kroner.

Kommunens kortsiktige gjeld økte i løpet av 2019 med 20,5 mill. kroner. De største postene under kortsiktig gjeld er skyldig arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk samt diverse leverandørgjeld.

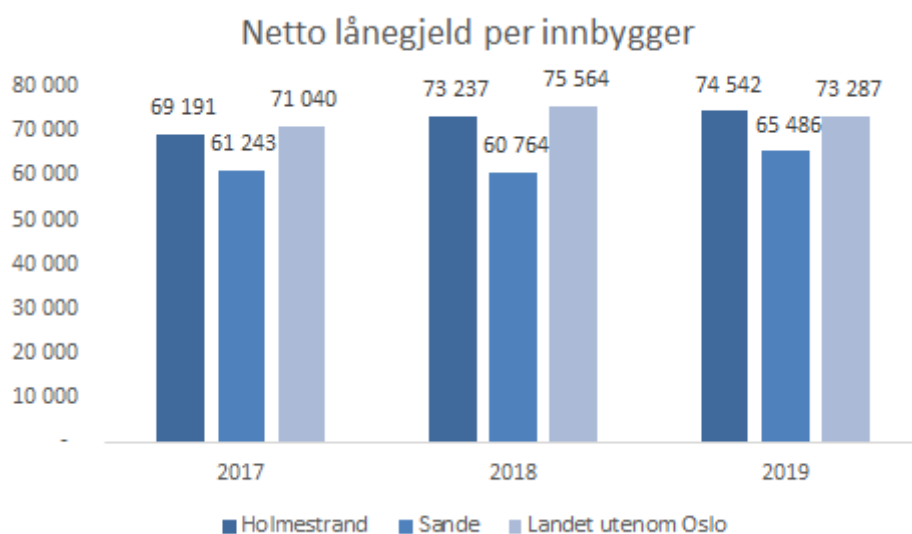
Ubrukte lånemidler tilknyttet investering utgjorde per 31.12.2019 50,6 mill. kroner, en reduksjon på 83,0 mill. kroner fra 2018. Ubrukte lånemidler kan benyttes til tiltenkte investeringsformål i 2020. Av dette er nær 12,4 mill. kroner knyttet opp mot udisponerte midler fra Husbanken som er forbeholdt videre utlån.

Utvikling lånegjeld

Kommunens lånegjeld med fratrekk fra pensjon, utlån og ubrukte lånemidler er ved utgangen av 2019 på 1.082,1 mill. kroner, noe som er en økning på 95,0 mill. kroner fra foregående år.

Beløp i 1000	2018	2019
Netto lånegjeld	987 097	1 082 132

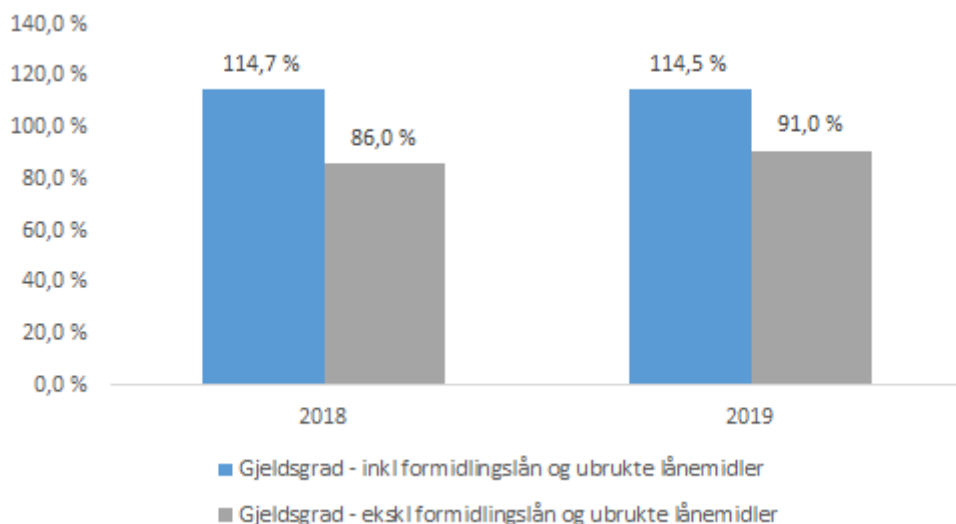
Netto lånegjeld per innbygger er i 2019 på kr. 74.542. Figuren nedenfor viser netto lånegjeld per innbygger, sett i forhold til landsgjennomsnittet. Tallene er hentet fra foreløpige KOSTRA-tall per 15.03.2020, og baserer seg på ikke reviderte regnskapstall.

Etter kommuneloven gis kommunene anledning til å lånefinansiere utgifter i investeringsregnskapet. Rente- og avdragsutgiftene må imidlertid finansieres av inntektene i driftsregnskapet. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Langsiktig gjeld i pst. av brutto driftsinntekter gir utrykk for kommunens gjeldsbelastning, og er noe av det mest brukte nøkkeltallet i forhold til kommuneøkonomi. Nøkkeltallet sier både noe om kommunens soliditet og finansieringsstruktur. Målet kalles også gjeldsgrad, men må ikke forveksles med det mer tradisjonelle målet for gjeldsgrad, som er langsiktig gjeld i forhold til total kapital.

Med netto lånegjeld henvises det her til netto lånegjeld slik dette er definert i KOSTRA, dvs. langsiktig gjeld korrigert for pensjon, utlån og ubrukte lånemidler. Gjeldsgraden viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter eksklusiv finansinntekter og er et nøkkeltall for kommunens økonomiske handlefrihet.

Gjeldsgraden inklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var 114,5 pst. per 31.12.2019. Eksklusiv formidlingslån og ubrukte lånemidler var gjeldsgraden 91,0 pst.

Likviditetsanalyse

Soliditet

Soliditet er et finansielt nøkkeltall som angir hvor solid kommunens balanse er, dvs. i hvor stor grad kommunen har anledning til å gjøre opp sine forpliktelser. Et av de vanligste soliditetsmålene er egenkapitalandelen. De eiendeler som ikke er finansiert med egenkapital finansieres med såkalt fremmedkapital eller gjeld. Egenkapitalens størrelse i forhold til kommunens øvrige kapital beskriver dermed kommunens langsiktige betalingsevne.

Begrepet soliditet kan forklare organisasjoners evne til å tåle tap, da soliditeten viser hvor lenge man kan opprettholde et negativt resultat før man går konkurs, ev. hvor stort trykk som tåles uten påvirkning på driften uten at det tas vesentlig finansiell risiko. Kommuner kan imidlertid ikke gå konkurs. Soliditeten viser også hvor mye av eiendelene som kan gå tapt før kreditors fordringer kommer i fare. Både gjeldsgraden og egenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten.

Egenkapitalprosenten gir informasjon om hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, desto bedre er soliditeten. En normal tommelfingerregel er at egenkapitalen bør ligge på rundt 30 pst.

Man kan imidlertid spørre seg om tilsvarende vil gjelde for en kommune. Uansett må en kommune ikke påta seg vesentlig finansiell risiko, og må være i stand til å betale sine forpliktelser til enhver tid. Hva som ligger i begrepet vesentlig finansiell risiko vil være gjenstand for diskusjon, men dersom tjenesteproduksjonen påvirkes av den finansielle risikoen som tas vil dette være tegn på dårlig soliditet.

Betydelige låneopptak over tid vil forverre soliditeten. For Holmestrand kommune har egenkapitalprosenten blitt redusert fra 20,0 pst. til 17,9 pst. i løpet av 2019. Kommunen ligger dermed under anbefalt nivå.

Likviditetsvurdering

Likviditeten i kommunen er preget av store variasjoner gjennom året. Kommunen må ha en viss likvid beholdning for å håndtere tidsforskjeller mellom inn- og utbetalinger, og dermed sikre at kommunen er i stand til å utføre sine betalingsforpliktelser til forfall. Størrelsen på denne beholdningen vil være avhengig av størrelsen på variasjonen i likviditetsbeholdningen.

Fordi noen omløpsmidler er mer likvide enn andre, er det vanlig å skille mellom mest likvide og minst likvide omløpsmidler. De mest likvide omløpsmidlene er midler som kan omgjøres til betalingsmidler innen tre måneder, og omfatter betalingsmidler og kundefordringer.

De minst likvide omløpsmidlene er til gjengjeld andre fordringer og eventuelle premieavvik, som er midler som først kan omgjøres til betalingsmidler i løpet av tre til tolv måneder. Holmestrand kommune har per dags dato 58,7 mill. kroner i premieavvik klassifisert som omløpsmidler.

	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Endring
(B) Omløpsmidler Kap.2.1	614 557	728 954	-114 397
Premieavvik	58 702	53 814	4 888
Neste års avdrag startlån	5 500	5 500	0
Ubenyttet kassekreditt	30 000	0	30 000
Mest likvide omløpsmidler	650 057	734 454	-84 397
Minst likvide omløpsmidler	58 702	53 814	4 888
Korrigerte omløpsmidler	708 759	788 268	-79 510
Betalingsmidler	181 536	335 347	-153 811
Ubenyttet kassekreditt	30 000	0	30 000
Grunnlag likviditetsgrad 3	211 536	335 347	-123 811

Arbeidskapitalen viser kommunens handlefrihet og evne til å møte betalingsforpliktelser etter at kortsiktig gjeld er dekket. Arbeidskapitalen er redusert med 134,9 mill. kroner fra 31.12.2018 til 31.12.2019. Ref. tabellen under.

Balansen inneholder egenkapital til vedtatte investeringsprosjekter. Dette er midler som ikke kan nyttes til å dekke ordinære driftsutgifter, og arbeidskapitalen bør derfor korrigeres for ubrukte lånemidler og fondsmidler til investeringer. En slik korreksjon medfører at man får frem nøkkeltallet driftslikviditet. Driftslikviditeten viser kommunens evne til å dekke løpende driftsutgifter uten å måtte "låne" midler fra investeringsfond eller ubrukte lånemidler for å dekke løpende forpliktelser.

Trekkes bundne fond fra driftslikvidene kan vi se at kommunen har redusert sine likvider for ordinær drift med 63,0 mill. kroner fra 31.12.2018 til 31.12.2019.

Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i omløpsmidlene sett i forhold til kortsiktig gjeld. Anbefalt er at nøkkeltallet er større enn 2 fordi noen av omløpsmidlene er mindre likvide. Likviditetsgrad 1 i Holmestrand er 3,4 i 2019, og ligger dermed innenfor anbefalt nivå.

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, jfr. tabellen ovenfor. Nøkkeltallet bør være større enn 1. Likviditetsgrad 2 i Holmestrand er 3,1 i 2019. Forskjellen mellom likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 er, som tabellen viser, premieavviket tilknyttet pensjon.

Holmestrand kommune årsrapport 2019

Likviditetsgrad 3 kalles for kontantgraden, og viser hvorvidt tilgjengelige kontanter på bok samt ev. ubenyttet kassekreditt alene kan dekke kommunens betalingsforpliktelser (kortsiktig gjeld). Nøkkeltallet bør være større enn 0,3. Per 31.12.2019 var likviditetsgraden 1,2, noe som er en reduksjon på 0,9 prosentpoeng fra 31.12.2018. Forskjellen mellom likviditetsgrad 3 og de to andre likviditetsgradene, er at også kortsiktige fordringer er trukket ut og at det kun er midler på bok som vurderes opp mot kommunens kortsiktige gjeld.

Likviditetsutvikling	2018	2019	Endring
Omløpsmidler	728 954	614 557	-114 397
Kortsiktig gjeld	-159 437	-179 899	-20 462
Arbeidskapital	569 517	434 658	-134 859
Heftelser på arbeidskapitalen:			
Ubrukte lånemidler til investeringer	-133 627	-50 606	83 020
Ubundne/ bundne fond investeringer	-193 689	-204 899	-11 210
Driftslikvider	242 202	179 153	-63 049
Bundne driftsfond	-87 640	-52 892	34 748
Likvider for ordinær drift	154 561	126 261	-28 301
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	49,6	36,6	-13,0
Likviditetsgrad 1	4,6	3,4	-1,2
Likviditetsgrad 2	4,2	3,1	-1,1
Likviditetsgrad 3	2,1	1,0	-1,1

På grunn av fondsmidler og ubrukne lånemidler har kommunen hatt tilstrekkelig likviditet i 2019. Ser man midler tilgjengelige for ordinær drift opp mot korrigert kortsiktig gjeld, har man til sammenligning en likviditetsgrad på 0,7. Dette er en reduksjon på 0,3 prosentpoeng fra foregående årsskifte.

En skal også være klar over at disse likviditetsgradene er statistiske målinger som viser likviditetsforholdet på et gitt tidspunkt (i dette tilfelle 31.12). Sesongsvingninger i bl.a. kundefordringer, kortsiktig gjeld, nylige låneopptak eller andre forhold vil kunne påvirke likviditetsgraden betydelig. Likviditetsgraden bør derfor kontrolleres ved jevne mellomrom for å få et godt bilde av likviditetsutviklingen.

Hendelser etter balansedagen

I henhold til god kommunal regnskapsskikk, skal det gis opplysninger om hendelser som kan påvirke kommunens økonomiske stilling samt andre vesentlige forhold.

Etter at kommuneregnskapet ble avlagt per 15. februar 2020, har Norge og verden for øvrig vært i krise. Korona-krisen har ført til at aksjemarkedet i løpet av mars måned har stupt, noe som følgelig har ført til store økonomiske tap for alle som har plassert penger i markedet. Per 31.12.2019 hadde Holmestrand kommune 273,8 mill. kroner definert som langsiktig finansiell aktiva plassert via kraftfondet. Per mars måned er porteføljen til nye Holmestrand kommune redusert med 5,18 % siden 31.12.2019. Totalt er nedgangen i kroner for ny kommune på 17,4 mill. kroner. Beløpet er samlet for ny portefølje, hvor også midler fra tidligere Sande kommune er inkludert.

Kommunedirektøren anslår at 2020 vil kunne bli et negativt år i forhold til avkastning på finansplasseringer, og i ytterste konsekvens vil man kunne oppleve flere negative år i forhold til finansforvaltningen. Dette innebærer en viss risiko i forhold til kommunens økonomiske stilling. Kommunen har imidlertid et bufferfond for nettopp slike hendelser, og vil kunne tåle et visst økonomisk tap uten at dette vil påvirke kommunens driftsrammer. Per 31.12.2019 var bufferfondets størrelse på 21,1 mill. kroner. Det vises for øvrig til den årlige finansrapporten.

Pågående rettstvister

Det er ingen pågående rettstvister i Holmestrand kommune per 31.12.2019.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2018	2,40 %	6,46 %	8,85 %
Årlig sykefravær 2019	2,13 %	5,18 %	7,30 %

Målet for 2019 var at sykefraværet totalt ikke skal overstige 7 pst. for Holmestrand kommune. I Kommunal Rapport ble Holmestrand nevnt som den ene av sammenslåtte kommuner som hadde hatt en reduksjon på sykefraværet da Hof og Holmestrand ble ny kommune.

Korttidsfraværet viser 1,5 pst., langtidsfraværet 4,4 pst. mens det totale fraværet for 2019 er 5,9 pst. Alle tall fra HRM. Da uttrekk av sykefravær fra Visma kommer med 1 i stedet for 2 desimaler, fører det til avrundning og ulike tall ihhv. HRM og Framsikt. Tallene blir dermed noe ulike, men tendensen er lik. Nærværet er økende.

Det har for enkelte virksomheter vært mer å gjøre enn andre, og grupper av ansatte har også vært mer påvirket enn andre. Tross dette, ser vi at nærværet er økende. Det er selvfølgelig variasjon fortsatt mellom virksomhetene, og sykefraværet svinger noe av ulike årsaker. Det er gledelig og motiverende å se at nærværet, på tross merarbeid grunnet kommunesammenslåing, likevel var økende. Fraværet totalt for 2019 var 5,9 pst. i Holmestrand (tall fra HRM).

For å øke nærværet og redusere fraværet, er det viktig med kontinuerlig fokus og ledere som er tett og tidlig på. For å sikre dette, gis det bistand fra HR, NAV og NAV arbeidslivssenter. Tett samarbeid mellom partene har vært viktig for å samordne bistanden. HR fra Sande var også representert i dette samarbeidet. Bedriftshelsetjenesten er i tillegg en viktig medspiller i form av bistand til ROS analyser og utarbeiding/revidering av HMS planer.

Helse og velferd fikk ytterligere bistand siste kvartal 2019, hvor vi var ute jevnlig hos de fleste virksomhetene. For å sikre felles forståelse, deltok vi også i trepartssamarbeidet innenfor Helse og velferd. Der var vi med på å drøfte utfordringer og muligheter vedrørende tilrettelegging på arbeidsplassen. I disse prosessene var virksomhetene samlet på tvers av kommunetilhørighet.

Det har vært prioritert å bruke tid på drøftinger ute med lederne, og bistå i samtaler og informasjon om rutiner i personalgrupper. Dette arbeidet vil vi fortsette med. I januar gjennomføres det et strategimøte med NAV og NAV arbeidslivssenter, der vi legger planen for den konkrete nærværjobbningen i 2020.

Den tette oppfølgingen fortsetter.

Etisk standard

God etisk standard på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Holmestrand kommune har etiske retningslinjer for ansatte, ledere og politikere. Formålet med Holmestrand kommunes etiske retningslinjer er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder for folkevalgte og ansatte i Holmestrand kommune.

Etiske retningslinjer ble oppdatert i forbindelse med sammenslåingen med Sande kommune, og ble politisk vedtatt 11.12.2019, ref. kommunestyresak 040/19.

Informasjon om kommunens etiske retningslinjer er lett tilgjengelig på kommunens intranett. De etiske retningslinjene har sitt utspring i allmenngyldige etiske verdier og normer som for eksempel rettferdighet, lojalitet, ærlighet, pålitelighet, sannferdighet og at man skal behandle andre slik man selv ønsker bli behandlet.

Varsling

Rutine for varsling ble også revidert i 2019 og vedtatt i AMU 13.11.2019 med tilhørende varslingsplakat. Rutinen er lett tilgjengelig på kommunens intranett. Rutinen er i samsvar med bestemmelsene i § 2-4 i Arbeidsmiljøloven. Loven gir arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold og vern mot gjengjeldelse mot varslere.

Anskaffelser 2019

Alt arbeid på området har hatt fokus på den kommende kommunesammenslåingen. Sande kommune har utpekt en innkjøpsansvarlig som har bidratt med å koordinere aktivitetene mellom kommunene.

Arbeidet med å harmonisere rutiner, koordinere løpende avtaler og etablere nye innkjøpsavtaler er krevende. Det har vært benyttet ekstern bistand til å avhjelpe etablering av noen innkjøpsavtaler.

Kommunene deltar fortsatt i vertskommunesamarbeidet VOIS og bidrar til å utvikle dette. Innkjøpsamarbeidet BTV (Buskerud Telemark Vestfold) er avviklet, men noen avtaler løper fortsatt.

Høsten 2019 ble det også besluttet å øke ressursene på området med 0,5 årsverk samtidig som fagansvaret på området ble delt.

Internkontroll

De to kommunene som skal slå seg sammen har hatt forskjellig verktøy for internkontroll. Høsten 2019 ble det valgt nytt verktøy for den nye kommunen. Valget falt på «Compilo», et verktøy som er valgt av en rekke kommuner. Parallelt med dette pågår det en prosess for å utarbeide et prinsipp-dokument for internkontrollen i den nye kommunen.

Innledningsvis er det besluttet å ta i bruk en avviksmodul f.o.m 01.01.2020. Arbeidet med å dokumentere prosedyrer og rutiner på ny felles plattform er også i gang. Modul for årshjul og risikovurderinger vil tas i bruk i 2020.

Høsten 2019 ble det også besluttet å øke ressursen på området med 0,5 årsverk.

Ekstern bidragsyter har vært engasjert for å bistå med risikovurderinger, foreslå tiltak og følge dette opp, så vel i sammenslåingsprosessen som i ny kommune. Sektorovergripende IK, tjenestespesifikk og IK støtteprosesser har vært vurdert.

Likestilling

Forankring

Ifølge Likestillingsloven § 24 skal virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsmelding redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. I tillegg skal det sies noe om iverksatte og planlagte tiltak jfr. Likestillingsloven § 23.

Holmestrand kommune har forankret likestillings- og diskrimineringsarbeidet i arbeidsgiverpolitikken og lønnspolitikken.

Likestilling og mangfold

Holmestrand kommune ønsker å være representativ for mangfoldet i befolkningen, og oppfordrer derfor alle kvalifiserte kandidater til å søke stilling i kommunen uansett alder, kjønn, seksuell orientering, funksjonshemming, nasjonal eller etnisk bakgrunn.

I tråd med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gjennomføres det flere tiltak i Holmestrand kommune.

Det arbeides kontinuerlig i kommunen med å redusere antall små uønskede deltidsstillinger, gjennom «nytt blikk». Dette er et likestillingsfremmende tiltak, fordi det er i de kvinnedominerte yrker vi finner de aller fleste uønskede «små stillingene». I tillegg har kommunen flere utplasserte via "Menn i helse", et prosjekt for menn mellom 25-55 som mottar ytelse fra NAV, og som tilbys et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider.

Alder er ikke et diskvalifiserende kriterium ved ansettelser i Holmestrand kommune, en prøver alltid å ansette den søkeren som totalt sett har de beste kvalifikasjonene vurdert i forhold til saklige kriterier.

Kjønnsbalanse

Ved utgangen av 2019 var det 1083 faste ansatte i kommunen, av disse var 82 pst kvinner. Øverste ledernivå består av en rådmann, en assisterende rådmann og tre kommunalsjefer. To av fem i ledergruppen var kvinner i 2019.

Det er ønskelig å ha et miljø som består av både kvinner og menn, spesielt er det ønskelig med en utjevning innenfor skole og barnehage.

Likelønn

Kommunen har lik lønn for likt arbeid uansett kjønn. Gjennomsnittsinntekten er lavere for kvinner enn menn fordi det er flest kvinner i lavtlønnsyrkene. Utviklingen de siste årene er at denne differansen reduseres. Kommunens lønnspolitikk skal blant annet sikre likelønn mellom kvinner og menn. I vår lønnspolitikk har vi mål som ivaretar og fremmer likestilling mellom kjønnene. Mekanismene bak lønnsdannelsen er komplekse og henger sammen med både sentral og lokal lønnsdannelse og tilbud og etterspørsel på arbeidskraft.

Kjønnenes tradisjonelle utdannings- og yrkesvalg har betydning for kvinners og menns lønn. I likhet med resten av arbeidslivet dominerer kvinner helse- og omsorgssektoren og barnehage og skole i Holmestrand kommune. Dette er de største tjenesteområdene i kommunal sektor.

Målrapporing

Styringsmål for Holmestrand kommune
<p>Samfunn</p> <ul style="list-style-type: none">❑ Holmestrand kommune legger til rette for en målrettet, positiv by- og regionsutvikling❑ Holmestrand kommune er et trygt lokalsamfunn.❑ Transportsystemet i Holmestrand er miljøvennlig, sikkert og effektivt.❑ Holmestrand kommune tilrettelegger for at den enkelte kan ivareta sin helse med utgangspunkt i egne muligheter.
<p>Brukere</p> <ul style="list-style-type: none">❑ Holmestrand kommune utøver myndighet på en rettferdig, forutsigbar og etterrettelig måte.❑ Innbyggerne er tilfredse med de tjenestene og den service kommunen yter.
<p>Medarbeidere</p> <ul style="list-style-type: none">❑ Holmestrand kommune har den kompetansen som trengs for å løse sine oppgaver profesjonelt og effektivt.❑ Ansatte trives, og er stolte av å jobbe i Holmestrand kommune.
<p>Økonomi</p> <ul style="list-style-type: none">❑ Kommunen drives etter gode og effektive prinsipper for økonomistyring.❑ Kommunens økonomiske rammer optimaliseres.❑ Tjenesteproduksjonen foregår innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt.

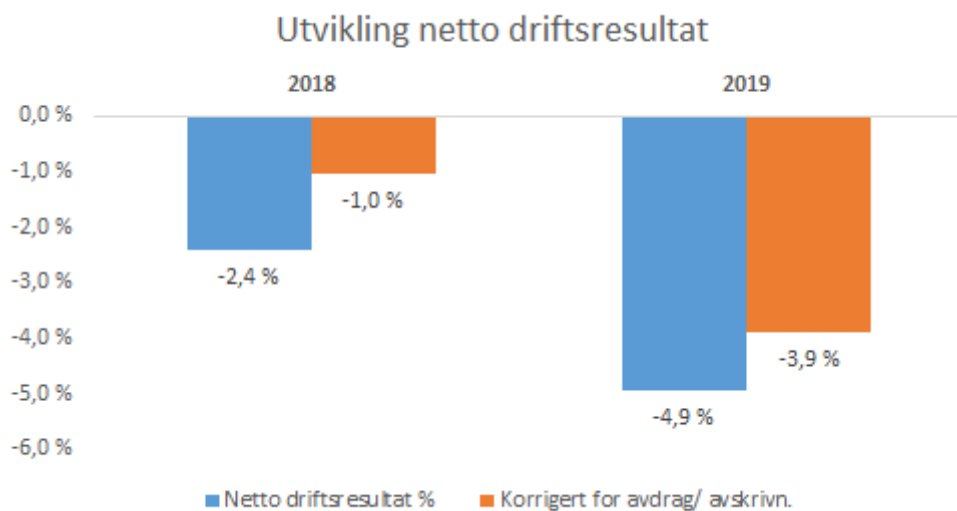
Økonomisk analyse

Regnskapsmessig resultat

Regnskapsmessig resultat viser endelig resultat for kommunen etter at bruk av avsetninger og avsetninger er foretatt. Regnskapsmessig resultat ble på -2,1 mill. kroner. Resultatet fremkommer etter at det er foretatt strykninger på 11,4 mill. kroner, jfr. note 17 i årsregnskapet. Tabellen nedenfor viser sammenhengen mellom de ulike resultatene i kommunens regnskap for 2019,

Beløp i 1000	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Brutto driftsresultat	76 820	14 878	-18 057	29 759
Renteinntekter og utbytte	-9 647	-5 856	-5 856	-8 978
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-29 024	-10 400	-10 400	-16 207
Mottatte avdrag på utlån	-111	-120	-120	-190
Sum Finansinntekter	-38 782	-16 376	-16 376	-25 374
Renteutgifter og låneomkostninger	-26 882	-28 647	-28 647	-18 071
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-5 801	-300	-300	-20 714
Avdrag på lån	-44 727	-41 659	-41 659	-39 389
Utlån	-34	-120	-120	-286
Sum Finansutgifter	-77 444	-70 726	-70 726	-78 460
Resultat eksterne finanstransaksjoner	38 662	54 350	54 350	53 085
Motpost avskrivninger	-56 901	-34 330	-34 330	-55 179
Netto driftsresultat	58 581	34 898	1 962	27 665
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-4 291	-4 291	-	-12 677
Bruk av disposisjonsfond	-19 902	-19 902	-1 188	-22 858
Bruk av bundne driftsfond	-43 681	-23 789	-9 568	-33 668
Sum Bruk av avsetninger	-67 874	47 982	-10 756	-69 203
Avsatt til disposisjonsfond	-	-11 393	-7 102	-15 947
Avsatt til bundne driftsfond	-11 401	-1 691	-1 691	-21 300
Sum Avsetninger	-11 401	-13 084	-8 793	-37 247
Sum Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	2 108	-	-	-4 291

Netto driftsresultat

For 2019 er det et negativt netto driftsresultat på 58,6 mill. kroner, noe som er en forverring på 23,4 mill. kroner i forhold til budsjett. Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter er -4,9 pst.

Netto driftsresultat viser kommunens økonomiske resultat av den ordinære driftsvirksomheten når man tar hensyn til finansposter, men holder utenfor de pliktige avsetningene. Det er et krav til balansen (jf. Kommuneloven) at driftsresultatet skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

En anbefalt målsetning fra departement og fylkesmann er at man over tid oppnår et netto driftsresultat på minimum 1,75 pst. av brutto driftsinntekter. Dette for å sikre en økonomisk bærekraftig drift som sørger for at man kan opprettholde den kommunale tjenesteproduksjonen og levere gode og stabile tjenester til innbyggerne over tid. Dette er også i tråd med kommunens egen handlingsregel for økonomisk bærekraft.

Korrigert netto driftsresultat

Korrigert resultat, beløp i tusen	Regnskap 2019
Netto driftsresultat	58 581
Bruk av engangsmidler i drift, kommunereform	11 150
Tilskudd til flytting av fylkesveien	18 000
Dokkakrysset Hof	4 000
Kjøpte plasser helse og velferd	5 500
Selvkost VAR (fremføres til inndekning)	8 200
Sum korrigeringer	46 850
Korrigert netto driftsresultat	11 731

Netto driftsresultat er i 2019 på negativt 58,5 mill. kroner (benevnes med positivt fortegn), tilsvarende -4,9 pst. Som tabellen ovenfor viser er det en del konkrete forhold som forklarer store deler av dette resultatet, og som det bør korrigeres for. Netto driftsresultat er etter korrigeringene på negativt 11,7 mill. kroner, tilsvarende -0,9 pst. Dette er fortsatt et dårlig resultat, spesielt sett opp mot handlingsregelen på positivt 1,75% av brutto driftsinntekter, men gir et riktigere bilde av resultatet, både for 2019 isolert sett, og kommunens økonomiske handlingsrom på sikt.

Punkt 1-4 er engangsutgifter i 2019, som ble dekket ved bruk av disposisjonsfond. Når utgifter dekkes av fond, og ikke av de ordinære driftsinntektene, får dette en direkte negativ effekt på netto driftsresultat, da utgiftene kommer med, men ikke inntekten, uten at dette nødvendigvis sier noe om kommunens økonomiske resultat og handlingsrom. Det korrigerte netto driftsresultatet er på vel negativt 11,7 mill. kroner.

Til punkt 1; Holmestrand er regnskapskommune for kommunesammenslåingen. Når kommunen mottar reformmidler og engangsmidler, settes dette av til fond, for senere bruk. Dette medfører at bruk av disse midlene påvirker netto driftsresultat negativt, ved at utgiftene finansieres ved bruk av fond.

Til punkt 2; Bane Nor ga Holmestrand kommune et tilskudd på 12 mill. kroner for et par år siden, da stasjonen sto ferdig. Dette var øremerket flytting av fylkesveien, og ble derfor satt på et bundet driftsfond. I 2019 ble det vedtatt at kommunens bidrag skulle være på 6 mill. kroner og skulle dekkes av disposisjonsfond. Til sammen ble dette en utgift på 18 mill. kroner (overføring til Vestfold fylkeskommune), som ligger i regnskapet som en ordinær driftsutgift, men der inndekningen ikke kommer med i netto driftsresultat, ved at det dekkes av fond.

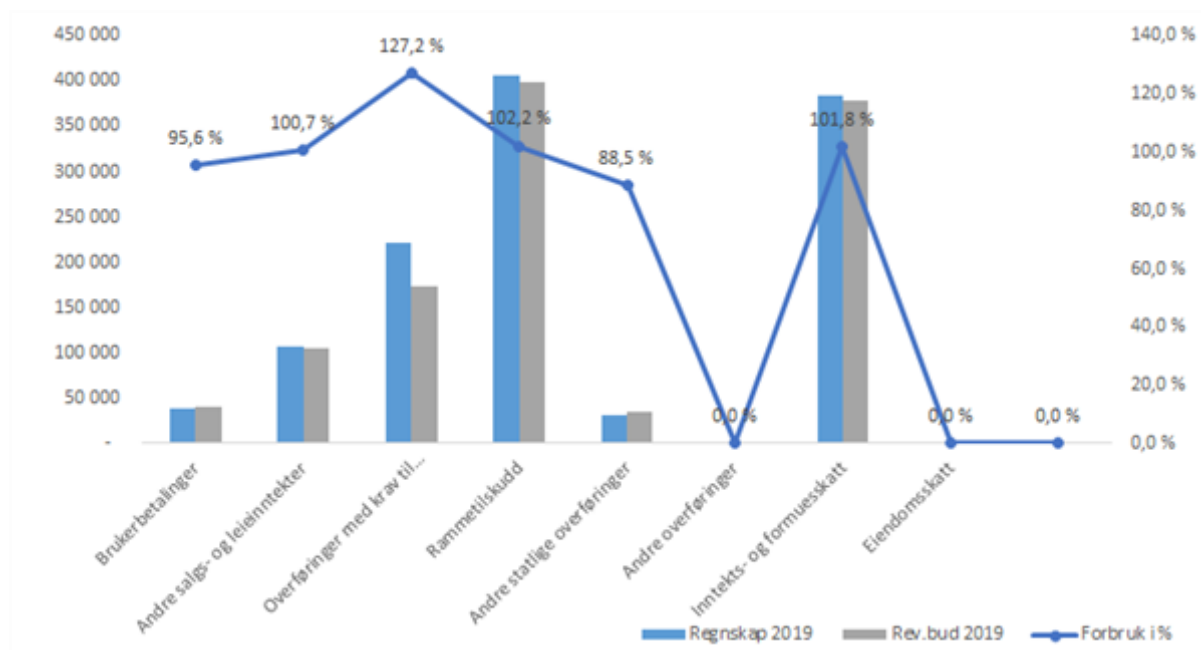
Til punkt 3; Kommunen mottok en tid tilbake 4 mill. kroner i infrastrukturmidler knyttet til kommunereformen, til utbedring av Dokkakrysset i Hof. Dette ble satt av på bundet driftsfond. I 2019 ble dette arbeidet utført, og midlene ble derfor inntektsført ved bruk av fondet. Krysset ble en del dyrere enn de avsatte midlene, og dette bidrar til merforbruket på kommunalteknikk.

Til punkt 4; Det ble i første tertialrapport vedtatt at kjøp av institusjonsplasser i 2019 skulle dekkes av disposisjonsfond, i påvente av at pasienter skulle få plass i kommunens egne institusjoner. Det ble brukt 5,5 mill. kroner av budsjettjusteringsfondet til dette tiltaket.

Til punkt 5; Selvkostberegningene gjøres isolert for flere områder, hvor noen i 2019 viser overskudd og noen viser underskudd. Overskudd skal overføres til selvkostfond, mens underskudd skal dekkes ved bruk av selvkostfond. Holmestrand hadde imidlertid ikke nok midler på fond til å dekke netto underskudd, og dette får derfor direkte innvirkning på både netto driftsresultat og på resultatet på

«bunnlinjen». Innenfor VAR kan dette underskuddet på 8,2 mill. kroner fremføres, og vil bli dekt inn i de påfølgende år (selvkostregnskapet skal ses i en 4-5-årsperiode).

Driftsinntekter

Holmestrand kommune hadde i 2019 merinntekter på til sammen 58,5 mill. kroner. Størst er avviket mellom regnskapsført og budsjetterte inntekter knyttet til overføringer med krav til motytelse, som samlet viser en merinntekt på 47,4 mill. kroner, eller 127,2 pst. Av dette utgjør merinntekter knyttet til sykelønnsrefusjon 25,2 mill. kroner, mens merinntekter knyttet til momsrefusjon utgjør 7,5 mill. kroner. Refusjon fra fylkeskommuner og fra andre kommuner bidrar med til sammen 10,2 mill. kroner.

Deretter er det prosentvise avviket størst for andre statlige overføringer, hvor kronebeløpet til sammenligning utgjør et negativt avvik på 4,0 mill. kroner. Brukerbetalinger viser mindreinntekter på til sammen 1,8 mill. kroner i forhold til budsjett. Avvik knyttet til skatt og rammetilskudd utgjør til sammen 15,5 mill. kroner.

Dersom økte driftsinntekter motsvares av økte utgifter innenfor en virksomhet, foretas det som regel ikke budsjettendring gjennom året. Dette gjelder f.eks. refusjon sykelønn og utgifter til sykevikarer, bruk av eksterne konsulenter, vikarer etc.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Skatt på inntekt og formue	-384 291	-377 648	-377 648	-378 357
Ordinært rammetilskudd	-407 070	-398 193	-398 193	-376 146
Andre direkte eller indirekte skatter	-4	-	-	-4
Andre generelle statstilskudd	-26 916	-30 452	-30 452	-33 408
Sum Frie disponible inntekter	-818 281	-806 293	-806 293	-787 915

Kommunens frie inntekter består av skatt på inntekt og formue, rammetilskudd samt eiendomsskatt. Samlet sett utgjør skatt og rammetilskudd ca. 76 pst. av kommunesektorens samlede inntekter. Disse inntektene kan kommunen disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. For Holmestrand kommune utgjorde frie inntekter 64,5 pst. av samlet inntektsgrunnlag for kommunen i 2019.

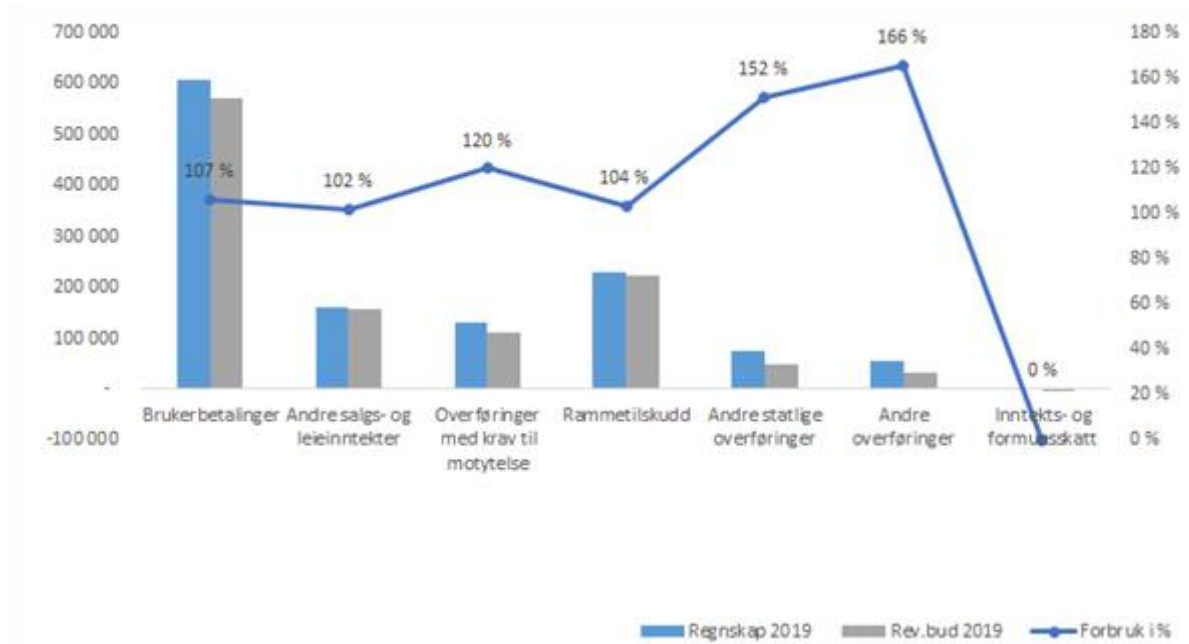
Kommunens frie inntekter i form av skatt og rammetilskudd viser en merinntekt på 12,0 mill. kroner i forhold til budsjett.

Holmestrand kommunes frie inntekter ble i 2019 på 818,3 mill. kroner. Dette tilsvarer en vekst i frie inntekter på 30,4 mill. kroner fra 2018 (3,9 pst.). Av dette utgjorde rammetilskuddet den største delen på 407,1 mill. kroner.

Vekst i frie inntekter må i tillegg dekke forventet befolkningsvekst og endringer i befolkningssammensetningen, reell vekst i pensjonskostnadene for kommunesektoren, samt reell underliggende utgiftsvekst som følge av flere med behov for kommunale hjelpetiltak, ut over det som vil være en del av sektorens demografikostnader.

Anslaget for skatt og rammetilskudd er justert i prognosene knyttet til kommunens tertialrapportering til kommunestyret, senest etter august 2019. Det er imidlertid ikke foretatt noen budsjettjustering av postene.

Driftsutgifter

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter utgjør 105,7 pst. i forhold til budsjettet nivå, noe som tilsvarer 41,3 mill. kroner. Korrigert for sykepengerefusjon var kommunens netto lønnskostnader for 2019 16,2 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Kjøp av varer og tjenester viser til sammen et regnskap på 30,2 mill. kroner utover budsjett.

Samlet sett er kommunens driftsutgifter 120,4 mill. kroner høyere enn hva som er budsjettet, mens inntektene er 58,6 mill. kroner høyere enn budsjett. Oppsummert viser regnskapsgjennomgangen at det er til dels store avvik innenfor artsgruppene, og at det er behov for å gjøre hyppigere budsjettjusteringer gjennom året for å unngå avvik. Virksomhetene styres imidlertid etter rammekontroll, slik at det er eventuelle vesentlige avvik i forhold til regnskapsskjema 1B som vurderes i forhold til hvorvidt kommunen har tilstrekkelig god økonomistyring eller ikke. Administrative rutiner for budsjettjustering vil på bakgrunn av dette måtte vurderes i forhold til å sikre økonomisk internkontroll i ny kommune. Det vises for øvrig til avvikskommentarer på det enkelte programområdet.

Pensjonskostnader utgjør en stor del av kommunens totale kostnader. Samlet for kommunen var netto pensjonskostnader inkl. administrasjonskostnader (ekskl. arbeidsgiveravgift) på 64,9 mill. kroner. Felles pensjonsutgifter hadde i 2019 en mindretgift på til sammen 10,3 mill. kroner i forhold til budsjett.

Regnskapsføringen av pensjonskostnadene følger et regelverk hvor det skilles tydelig mellom pensjonskostnad og pensjonspremie. Pensjonskostnad er en aktuarberegnet størrelse, mens pensjonspremien er det som faktisk innbetales. Premieavviket gir resultateffekt det året det oppstår, og skal deretter «snus» i påfølgende regnskapsår, etter hvilken amortiseringstid den enkelte kommune har valgt. Holmestrand kommune har syv års amortisering.

Figuren nedenfor gir oversikt over variasjonene mellom pensjonsinnbetalinger og pensjonskostnad som kommer til uttrykk via premieavviket det enkelte år. Størrelsene er oppgitt inkl. arbeidsgiveravgift.

Holmestrand kommune årsrapport 2019

Tall i hele tusen	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Reguleringspremie	17 245	39 725
Bruk av premiefond	-17 245	-39 725
Amortisering premieavvik	13 418	14 000
Premieavvik årets	-18 306	2 021
Sum	-4 888	16 021

Avviket mellom pensjonskostnad og pensjonspremie kommer til uttrykk i driftsregnskapet via premieavviket. Premieavvik og reguleringspremie kan variere mye hvert enkelt år.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Renteinntekter og utbytte	-9 647	-5 856	-5 856	-8 978
Gevinst finansielle instrumenter	-29 024	-10 400	-10 400	-16 207
Renteutgifter, prov. og andre fin. utgifter	26 872	28 644	28 644	18 043
Tap finansielle instrumenter	5 801	300	300	20 714
Avdrag på lån	44 727	41 659	41 659	39 389
Sum Finansinntekter/-utgifter	38 730	54 347	54 347	52 962

Netto finansutgifter for 2019 ble 15,6 mill. kroner lavere enn budsjettert. Først og fremst skyldes dette et bedre resultat på finansplasseringene enn hva som er lagt til grunn i budsjettet.

Avkastning på kommunens finansplasseringer følger et regelverk der månedlig avkastning skal synliggjøres med enten tap eller gevinst. I 2019 er det regnskapsført 29,0 mill. kroner som gevinst, mens tap knyttet til finansielle instrumenter er regnskapsført med 5,8 mill. kroner. Kommunen har altså hatt en nettogevinst på 23,3 mill. kroner som er regnskapsført i kommunens driftsregnskap. Posten er budsjettert til 10,4 mill. kroner, slik at resultatet er vesentlig høyere enn hva som er lagt til grunn i budsjettet.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Oppr. bud. 2019	Regnskap 2018
Til ubundne avsetninger	-	11 393	7 102	15 947
Til bundne avsetninger	1 222	1 400	1 400	4 268
Bruk av tidl. års regn.messige mindreforbruk	-4 291	-4 291	-	-12 677
Bruk av ubundne avsetninger	-19 802	-19 802	-1 088	-22 758
Bruk av bundne avsetninger	-3 153	-	-	-2 073
Netto avsetninger	-26 024	-11 300	7 414	-17 292

Regnskapet for 2019 viser netto fondsavsetninger på 26,0 mill. kroner som er ført på sentralt område, noe som er 11,3 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Avviket for netto avsetninger er knyttet til strykningsbestemmelsene i regnskapsforskriften, hvor det i forbindelse med regnskapsavslutningen for 2019 er strøket nær 11,4 mill. kroner som skulle føres til disposisjonsfond i henhold til budsjett. Strykningene omfatter opprinnelig vedtatt budsjett, samt vedtak om styrking av bufferfond finans i forbindelse med overskudd fra regnskap 2018.

Økonomisk status investering

Status investeringsprosjekter

Kapittelet viser status på kommunens investeringsprosjekter i 2019. Tabellene er satt opp i forhold til rapporteringsstruktur for investeringsprosjekter i Holmestrand, som tar utgangspunkt i hvilket programområde som har oppfølgings- og rapporteringsansvar for prosjektet. Det vil derfor fremkomme enkelte avvik mot regnskapsskjema 2B, som tar utgangspunkt i hvor prosjektet er regnskapsført.

Strategi og utvikling

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status	Status framdrift	Avvik i kr
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap			
Tilskudd kirken	9 400	9 300	1 900	1 900	Iht. plan	Lav	0
Sum	9 400	9 300	1 900	1 900			0

Økonomi og fellestjenester

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status	Status framdrift	Avvik i kr
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap			
Oppfølging IKT-plan	16 400	10 394	4 100	6 388	Iht. plan	Middels	-2 288
Digitale tavler	1 000	984	500	479	Iht. plan	Lav	22
Sum	17 400	11 378	4 600	6 867			-2 266

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status	Status framdrift	Avvik i kr
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap			
Biorama lager m.m.	700	0	700	0	Forsinket	Lav	700
Inventar skoler	1 200	368	300	368	Iht. plan	Lav	-68
Lekeapparater barnehagene	1 200	0	300	0	Iht. plan	Lav	300
Ny Kleiverud skole	100 200	1 383	10 000	1 072	Forsinket	Høy	8 928
Ungdomssklubb Backergåden BS	300	281	300	281	Ferdig	Lav	19
Sum	103 600	2 032	11 600	1 721			9 879

Helse og velferd

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status	Status framdrift	Avvik i kr
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap			
Lavterskel Bentsrud Vest	8 000	0	1 000	0	Iht. plan	Lav	1 000
Utskifting utstyr helse og velferd	12 000	3 977	3 000	2 945	Iht. plan	Lav	55
Velferdsteknologi	8 000	4 464	2 000	3 013	Iht. plan	Lav	-1 013
Sum	28 000	8 441	6 000	5 958			42

Teknisk

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status	Status framdrift	Avvik i kr
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap			
Backergården	3 000	3 723	3 000	3 723	Iht. plan	Lav	-723
Ballbinge Hof skole	800	0	800	0	Forsinket	Lav	800
Barnehage Gullhaug	60 000	18	0	18	Iht. plan	Middels	-18
Digitalisering byggesaksarkiv	2 400	573	2 400	573	Forsinket	Middels	1 827
Flerbrukshall Botne	60 000	6 055	3 000	46	Forsinket	Middels	2 954
Flersentrerbygg Hof	40 000	3 862	7 000	2 629	Forsinket	Lav	4 371
Gausetangen barnehage	13 000	12 601	13 000	12 415	Iht. plan	Middels	585
Hvitstein stadion oppgradering	29 000	1 685	28 781	1 466	Forsinket	Lav	27 315
Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande (eks MVA)	60 219	62 435	22 031	24 247	Forsinket	Middels	-2 216
Investeringer vann og avløp	168 905	87 428	58 605	66 680	Iht. plan	Middels	-8 075
Investeringer VAR - renseanlegg Holmestrand andel	19 881	12 378	18 241	10 737	Forsinket	Middels	7 504
Oppmålingsutstyr	300	323	300	323	Forsinket	Lav	-23
Sekkepost teknisk	20 000	5 579	5 000	3 096	Iht. plan	Lav	1 904
Trafikksikkerhet	4 000	1 096	1 000	0	Forsinket	Middels	1 000
Turvei mot Sande - tunell	5 000	1 142	2 000	274	Iht. plan	Lav	1 726
VA- ny varebil	300	0	300	0	Ferdig	Lav	300
Vei Sjøskogen/Kleivan-området	62 500	2 091	2 000	1 725	Forsinket	Middels	275
Sum	549 305	200 989	167 458	127 955			39 503

Statusbeskrivelse investeringer

Strategi og utvikling

Tilskudd kirken

Investeringstilskudd til kirken er gitt i tråd med budsjettvedtaket.

Økonomi og fellestjenester

Oppfølging IKT-plan

Det er et merforbruk på prosjektet på nær 2,9 mill. kroner i 2019.

Digitale tavler

Investeringen er gjennomført iht. plan.

Oppvekst og kultur

Biorama lager m.m.

Prosjektet er forsinket, og igangsettes vår 2020 med forventet ferdigstillelse sommer 2020.

Inventar skoler

Merforbruket forklares med at det ikke var budsjettert med innkjøp av møbler til det nye PPT kontoret. For å imøtekomme øvrige behov ble rammen utvidet noe dette året.

Lekeapparater barnehagene

Investeringen er gjennomført iht. plan i 2019. 0,3 mill. kroner er benyttet til nye fastmonterte apparater for utelek ved Knutseskogen barnehage.

Ny Kleiverud skole

Prosjektet er forsinket, og vil ha oppstart vår 2020. Risikovurdering høy, og kalkyle på merforbruk er knyttet til tidligere investeringsramme på 100 mill. kr. Innenfor vedtatte ramme pålydende 150 mill. kr vil det være redusert risiko for merforbruk.

Ungdomsklubb Backergården BS

Tiltaket er gjennomført iht. plan. Det gjenstår mindre innkjøp til klubben som vil realiseres med resterende midler og øvrige midler som er gitt av stiftelser.

Helse og velferd

Lavterskel Bentsrud Vest

Prosjektet er ikke iverksatt.

Utskifting utstyr helse og velferd

Det er innkjøpt utstyr og inventar til institusjonene, omsorgsboligene, aktivitetstilbud og fysioterapitjenesten.

Velferdsteknologi

Status og måloppnåelse for 2019 er i tråd med, og på enkelte områder noe i forkant, av vedtatt felles plan for innføring av velferdsteknologi fra 2018 til 2020. Det ble gitt en orientering om status i innføringen, i begge kommunestyrer i juni 2019. Utover tiltak i plan for innføring av velferdsteknologi ble et digitalt veiledningstilbud til innbyggerne etablert i 2019. Alle tjenesteområder i helse og velferd fikk også etablert videokonferanserom for digital samhandling.

Teknisk

Backergården

Byggeprosjekt i balanse. Ikke godkjent ventilasjonanlegg som ikke var en del av anbudet kr 200', og 100' til brannalarm som ikke var godkjent og ikke en del av anbudet. Resterende er tillegg ifht inventar til kultur.

Ballbinge Hof skole

Prosjektet er ikke påbegynt og overføres til 2020.

Barnehage Gullhaug

Prosjektet igangsettes iht. de budsjettføringer som ligger inne i 2020. Det er ønskelig å se prosjektet i sammenheng med Flerbrukshall Botne for å skape effektive, og mest mulig økonomiske prosjekter totalt sett. Det er p.t noe usikkerhet knyttet til omfang av de bestemmelser som følger av reguleringsplanen fra 2018, og hvilke tids – og økonomiske konsekvenser dette vil ha for prosjekt(ene).

Flerbrukshall Botne

Prosjektet er forsinket. Det er ønskelig å se prosjektet i sammenheng med Gullhaug barnehage for å skape effektive, og mest mulig økonomiske prosjekter totalt sett. Det er p.t noe usikkerhet knyttet til omfang av de bestemmelser som følger av reguleringsplanen fra 2018, og hvilke tids – og økonomiske konsekvenser dette vil ha for prosjekt(ene).

Flersenterbygg Hof

Byggetillatelse i februar 2020. Avhengig av ev. forsinkelser ifm. koronaepidemi.

Gausetangen barnehage

Ferdig april 2020.

Hvitstein stadion oppgradering

Entreprenørkonkurranse gjennomføres primo 2020. Prosjektledelsen overtas av Byggherre og Eiendomsdrift.

Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande (eks MVA)

Prosjektet har til årsskiftet vært holdt utenfor VAR i Holmestrand, da det har inngått i Sande kommune sin selvkostkalkyle. Fra årsskiftet inngår prosjektet i felles kalkyle for ny kommune. Se for øvrig tekst på prosjekt renseanlegg, Holmestrand andel.

Investeringer vann og avløp

Det er i løpet av 2019 gjennomført mange prosjekter innenfor vann og avløpsområdet. Alle de planlagte investeringsprosjektene er imidlertid ikke gjennomført. Dette har sammenheng med ulike typer utfordringer som manglende grunneieravtaler, prosjektering, samt administrativ kapasitet på grunn av oppsigelser.

Investeringer VAR - renseanlegg Holmestrands andel

Det ble for Holmestrand renseanlegg våren 2019 rapportert et behov for anslagsvis 5-10 mill. kroner. Det var da usikkert hva en kunne forvente av ombyggingskostnader. Etter hvert som prosjektet ble ferdigstilt høsten 2019, så det ut til at prosjektet ville bli gjennomført innenfor opprinnelig kostnadsramme. Imidlertid er det mottatt en del krav fra Biowater. Det er ikke kommet til enighet mellom partene. Kommunen har derfor knyttet til seg juridisk assistanse. Utfallet og omfanget av kravene er vanskelig å anslå, men forholdene innebærer større grad av usikkerhet på det endelige økonomiske resultatet.

Oppmålingsutstyr

Oppmålingsutstyr er anskaffet iht. plan. Det er et lite merforbruk på prosjektet.

Sekkepost teknisk

Det ble i 2019 brukt ca. 3,1 mill. kroner fra sekkepost teknisk. Prosjektene er omtalt i egen rubrikk, under sammendrag status investeringer i programområdet.

Trafikksikkerhet

Det er ikke gjennomført trafiksikkerhetstiltak som er ført i kommunens investeringsregnskap i 2019. Det er satt av en løpende bevilgning til trafiksikkerhetstiltak i ny kommune, slik at midlene ikke overføres til 2020.

Turvei mot Sande - tunell

Prosjektet er avsluttet. Resterende midler er overført til 2020.

VA- ny varebil

Prosjektet utgår. Midlene vil ikke bli benyttet.

Vei Sjøskogen/Kleivan-området

Det er brukt 2,1 mill. kroner på prosjektet, hvorav 1,7 mill. kroner i 2019. Prosjektet ble tatt ut av økonomiplanen for 2020-2023, og midler overføres derfor ikke til 2020.

Kommunens programområder

Strategi og utvikling

Status drift

Beløp i 1000

Virksomheter	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Avvik i kr	Avvik i %
100-Strategi og utvikling	23 942	24 573	26 936	2 363	8,8 %
120-Personalavdeling	6 736	6 901	7 655	755	9,9 %
Sum	30 678	31 474	34 591	3 117	9,0 %

Strategi og utvikling har en mindretgift på 3,1 mill. kr i 2019 i forhold til budsjett. Avviket skyldes merinntekter som følge av fordeling av utgifter for felles kommunalsjefer med Sande kommune i 2019 gjør at man får et bedre resultat enn det som er lagt til grunn i budsjettet.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Risiko	Beskrivelse
Innsparingstiltak kommunereform						
Redusert husleie kirken som følge av flytting til Hof	-400	-400	0	Ferdig	✓	Gjennomført i forbindelse med budsjettet
Uttak synergier sammenslåing Hof/Holmestrand	-278	-278	0	Ferdig	✓	Effekten er hentet ut
Sum	-678	-678	0			
Sum tiltak	-678	-678	0			

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger (120 administrasjon (B) *) **)	4 785	4 150	3 147	3 630	3 821
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	5 947	4 947	4 153	4 764	5 086
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner *)	703	773	624	541	643
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Folkemengde, kvinner i alt	7 102	7 179	4 971	195 480	2 313 707
Folkemengde, menn i alt	7 269	7 338	5 063	200 845	2 360 382

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Spesielle hendelser 2019

Virksomheten omfatter rådmannen og ledergruppen. Kommunalsjefene har i 2019 hatt ansvar for sitt fagområde i både Holmestrand og Sande kommuner, og det har vært et stort arbeidspress på alle nivå. I løpet av året har det vært flere vertskommunesamarbeid, samlokaliseringer og øvrige samarbeid. Selv om det til tider har vært nødvendig å sette av mye ressurser til oppfølging av begge kommuner, har disse samarbeidene og samlokaliseringene gjort overgangen til ny kommune i 2020 betydelig lettere enn det ellers ville vært.

Mye av tiden og ressursene har gått med til å sørge for at alle basisfunksjoner fungerer, databaser er slått sammen på riktig måte, og sammensmelting av ulike kulturer. Arbeidet som er utført i 2019 har lagt til rette for en smidig overgang til 2020.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. Regnskap bud.	Status	Status framdrift	Avvik i kr	
Tilskudd kirken	9 400	9 300	1 900	1 900	Iht. plan	Lav	0
Sum	9 400	9 300	1 900	1 900			0

Sammendrag status investeringer

Overføring av investeringstilskudd til kirken har blitt gjennomført som planlagt.

Økonomi og fellestjenester

Status drift

Beløp i 1000

Virksomheter	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Rev. bud. 2019	Avvik i kr	Avvik i %
150-Økonomiavdeling	11 144	7 686	12 324	4 638	37,6 %
160-IKT	11 745	14 401	12 930	-1 470	-11,4 %
170-Fellestjenester	12 742	13 730	13 656	-73	-0,5 %
199-Stab økonomi og fellestjenester	2	2 247	142	-2 105	-1482,6 %
Sum	35 632	38 064	39 053	989	2,5 %

Økonomi og fellestjenester går med et mindreforbruk i 2019, som oppsummert i stor grad handler om fordeling av lønnsutgifter mellom Sande og Holmestrand. Dette har kun ettårsvirkning i 2019, og vil ikke påvirke resultatet fra 2020 og utover. Sande får tilsvarende belastning.

Regnskap på fellesnemnda skal dekkes av kommunereformmidler, og det må gjøres føres bruk av disposisjonsfond med ca. 1,0 mill. kroner. Dette er justert i prognosen til fellestjenestene.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Risiko	Beskrivelse
Innsparingstiltak kommunereform						
Uttak synergier sammenslåing Hof/Holmestrand	-250	-250	0	Ferdig	✓	Effekten er hentet ut
Effektivisering økonomiavdeling	-160	-160	0	Ferdig	✓	Effekten er hentet ut
Sum	-410	-410	0			
Sum tiltak	-410	-410	0			

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	272	352	276	419	479

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Spesielle hendelser 2019

Første felles budsjett og økonomiplan for ny kommune ble utarbeidet høsten 2019.

Administrativt arbeid med kommunesammenslåing opptok mye ressurser foregående år. Dette omfattet bla. etablering av velfungerende system og rutiner innenfor kritiske områder for kommuneorganisasjonen, som sak- og arkivsystem, økonomi og ERP-system mv.

Gjennomføring av kommunevalg og valg av kommunestyre for den nye kommunen var arbeidskrevende, men vellykket.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. Regnskap bud.	Rev. Regnskap	Status	Status framdrift	Avvik i kr
Oppfølging IKT-plan	16 400	10 394	4 100	6 388	Iht. plan	Middels	-2 288
Sum	16 400	10 394	4 100	6 388			-2 288

Oppvekst og kultur

Status drift

Beløp i 1000

Virksomheter	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2018	2019	2019		
200-Barnehager felles	60 738	66 879	62 592	-4 287	-6,8 %
211-Hof barnehage	5 848	7 513	7 612	99	1,3 %
212-Eidsfoss barnehage	3 539	3 386	3 414	28	0,8 %
213-Gausetangen barnehage	7 974	9 084	8 675	-409	-4,7 %
214-Gullhaug barnehage	7 074	7 682	7 859	176	2,2 %
215-Kleiverud barnehage	10 366	11 232	11 708	476	4,1 %
216-Knutseskogen barnehage	8 269	8 799	9 054	255	2,8 %
250-Skole felles	15 982	14 873	11 597	-3 276	-28,2 %
251-Hof skole	34 787	34 595	35 056	461	1,3 %
252-Botne skole	22 177	22 117	21 878	-239	-1,1 %
253-Ekeberg skole	23 390	26 089	26 246	157	0,6 %
254-Kleiverud skole	13 936	15 068	14 454	-615	-4,3 %
260-Gjøklep ungdomsskole	34 184	34 917	34 814	-103	-0,3 %
270-PP tjenester	4 880	5 994	6 618	624	9,4 %
280-Voksenopplæring	3 169	3 420	3 727	307	8,2 %
290-Kultur	16 156	17 904	17 806	-97	-0,5 %
Sum	272 470	289 552	283 109	-6 443	-2,3 %

Programområdet oppvekst og kultur hadde et merforbruk i 2019. Dette skyldes økte kostnader innen skole felles og barnehage felles. Det er god økonomistyring i virksomhetene som samlet sett har et mindreforbruk i 2019. Ny fordelingsmodell for skolene har medført endring i de økonomiske rammene for skolene, og i stor grad har virksomhetene håndtert overgangen godt. Programområdet regner med liknende utfordringer i 2020 når fordelingsmodellen får full effekt for alle 10 skoler. Skolene er godt forberedt på overgangen.

Det har vært utfordrende å nå synergimålsettinger i forbindelse med kommunereform Hof og Holmestrand. Innenfor barnehage felles og skole felles forverrer dette de negative årsavvikene innen skole felles og barnehage felles.

Innen barnehage felles er merforbruk knyttet til lovpålagte oppgaver; økte lønnskostnader i forbindelse med spesialpedagogiske vedtak i kommunale og private barnehager, refusjon knyttet til kjøp av barnehageplasser i andre kommuner og effekt av moderasjonsordningene redusert foreldrebetaling, gratis kjernetid og søskenmoderasjon. Dette er kostnader det er utfordrende å budsjettere nøyaktig da kostnadene er noe variable fra år til år. Det er i budsjettet for 2020 kompensert for moderasjonsordninger og den økningen vi har sett innen spesialpedagogiske vedtak.

Innen skole felles er merforbruk knyttet til underbudsjetterte skysskostnader, kjøp av lovpålagte tjenester i andre kommuner og et merforbruk på kjøp av IKT lisenser. Skysskostnader og ikt lisenser er for 2020 budsjettert i forhold til faktiske kostnader i 2019.

Endelig årsresultat for kultur blir tilnærmet i balanse. Voksenopplæringen og PPT har et mindreforbruk i 2019.

Oppsummering tiltak

Kostnader innen fellesområdene for barnehage og skole er kompensert i 2020 budsjettet. Innen barnehage spesielt er det en utfordring å budsjettere nøyaktig knyttet til lovpålagte rettigheter og moderasjonsordninger, og det vil være en viss usikkerhet i hvilken grad dette vil påvirke regnskapet for 2020.

Status og utfordringer

2019 var et år som ble preget av forberedelse til kommunereform. Programområdet ble samlet under felles ledelse i 2019, og året har blitt benyttet godt til å etablere en felles kultur og felles retning innen oppvekst og kulturfeltet. Strategiplanarbeidet for barnehage og skoler har bidratt til felles fokus i arbeidet. Satsningsområder har blitt samkjørt innenfor barnehagetilbudet og skoler. Skolene i Sande innførte 1:1 dekning av iPad og PC, og ble en del av kompetanseutvikling på området. Felles fag- og administrative systemer har blitt samkjørt. Ved årsskiftet 2019/2020 var programområdet meget godt forberedt. For en inngående analyse av resultater i skoler og barnehager henvises til Kvalitets- og utviklingsmeldingen som utarbeides hver høst. I 2020 vil denne for første gang ta for seg hele opplæringsløpet, 0-16 år.

PPT hadde en vertskommuneordning som fungerte meget bra. Virksomheten ble i løpet av året samlokalisert i nye lokaler. Samtidig har tjenesten hatt et stort fokus på å utvikle innholdet i tjenestene, og har jobbet mer systemrettet enn tidligere.

Voksenopplæringen i Sande ble gjennom en samarbeidsavtale leverandør av undervisningstilbud for elever fra Holmestrand. Dette fungerte meget bra, og det ble en god overgang til en felles Voksenopplæring som nå er lokalisert i Sande sentrum.

Virksomheten kultur har hatt en viktig rolle i året som gikk og har sammen med frivillige organisasjoner bidratt til et rikt kulturliv i kommunene. I 2019 kunne innbyggerne velge mellom ca. 300 kulturelle arrangementer i Sande og Holmestrand, som ga muligheter for å oppleve ting sammen med andre. Sammenslåingsprosjektet «20 til 2020» hadde som mål at lag og foreninger i Sande og Holmestrand skulle bli kjent med hverandre og samarbeide om aktiviteter eller opplevelser for innbyggerne. Prosjektet førte til et godt samarbeid over kommunegrensene og la dermed et godt grunnlag for videre arbeid i en sammenslått kommune.

Økonomisk har det vært et krevende år for programområdet. Virksomhetene har samlet sett et mindreforbruk, og det er en god budsjett disiplin. Merforbruket skyldes hovedsakelig tre forhold; økning av lovpålagte tjenester innen barnehage, skuss og lisenskostnader innen skole og ikke-realiserede økonomitiltak i forbindelse med kommunereform Hof og Holmestrand.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Risiko	Beskrivelse
Innsparingstiltak						
Kutt lærerstillinger 130% Hof skole	-1 000	-1 000	0	Ferdig	✓	Realisert i virksomheten.
Redusere omfang kjøp av alternative opplæringsarenaer	-1 000	-900	-100	Ferdig	⊖	Høsteffekt -900 000
Sum	-2 000	-1 900	-100			
Innsparingstiltak kommunereform						
Uttak synergier sammenslåing Hof/Holmestrand	-2 610	-400	-2 210	Ferdig	!	Uttak synergier ble kun realisert innen kultur.
Sum	-2 610	-400	-2 210			
Sum tiltak	-4 610	-2 300	-2 310			

Det har vært utfordrende å ta ut synergier i forbindelse med kommunereform Hof og Holmestrand. Tiltakene må ses som rammekutt uten tilknytning til reelle synergier. Det har ikke vært mulig å realisere tiltakene som dermed har forverret årsresultatet for programområdet med om lag 2,3 mill. kroner.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	1 730	1 870	1 583	1 921	2 541
Netto driftsutgifter per innbygger (202) grunnskole (B) *) **)	11 838	11 349	11 103	11 193	11 528
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	162 278	170 441	153 910	158 094	164 783
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B) *) **)	14 222	14 052	13 832	14 142	14 721
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B) *)	102 166	101 285	94 486	97 102	102 585
Dekningsgrad					
1-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	94,7 %	93,7 %	88,8 %	91,8 %	92,4 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Spesielle hendelser 2019

Det er fortsatt en økning i omfanget av lovpålagte oppgaver innen barnehagefeltet. Det henvises flere barn til PPT, og det er en økning i enkeltvedtak om timer med spesialpedagog og assistenttimer. Mange slike vedtak er viktig og nødvendig for det enkelte barn. På den annen side er det sannsynlig at mange av disse barna ville hatt et like godt utbytte av et tilrettelagt tilbud som ble gitt sammen med andre barn, det vi kaller systemrettede tiltak. Dette er grundig belyst i Nordahl utvalget 2018, og NOU Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, publisert november 2019. Holmestrand kommune har igangsatt et prosjektarbeid for å identifisere hvordan vi kan utforme disse tjenestene bedre i fremtiden. Arbeidet ledes av PPT. Ved å jobbe mer systemrettet vil det også være et mål at kostnadene til spesialpedagogiske tiltak i skoler og barnehager kan reduseres på sikt. Det overordnede målet med arbeidet er bedre kvalitet på oppfølging og undervisning til denne gruppen av barn og elever.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Status	Status framdrift	Avvik i kr
Biorama lager m.m.	700	0	700	0	Forsinket	Lav	700
Digitale tavler	1 000	984	500	479	Iht. plan	Lav	22
Inventar skoler	1 200	368	300	368	Iht. plan	Lav	-68
Lekeapparater barnehagene	1 200	0	300	0	Iht. plan	Lav	300
Ny Kleiverud skole	100 200	1 383	10 000	1 072	Forsinket	Høy	8 928
Ungdomssklubb Backergården BS	300	281	300	281	Ferdig	Lav	19
Sum	104 600	3 017	12 100	2 200			9 900

Sammendrag status investeringer

Det er gledelig at det i budsjettet for programområdet er satt av midler til innkjøp av utstyr og inventar til skoler og barnehager. Dette er investeringer virksomhetene ikke vil kunne håndtere over eget budsjett.

Ungdomssklubben i Backergården har vært en suksess når vi ser hvordan ungdommene benytter seg av tilbudet. Innenfor investeringsrammen har ansvarlige innen kultur, i god dialog med ungdommen selv, fått fine lokaler som innbyr til varierte aktiviteter.

Igangsettelsen av prosjektet med å bygge en ny, delvis to parallell skole på Kleiverud ble dessverre forsinket i 2019. Det er nå god framdrift i prosjektet med en anbudsrunde som avsluttes i månedsskiftet mai/juni 2020. Byggestart er i henhold til planen satt til oktober 2020, og ferdigstilling desember 2021.

Helse og velferd

Status drift

Beløp i 1000

Virksomheter	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2018	2019	2019		
300-Helse og velferd felles	7 750	10 559	11 679	1 120	9,6 %
301-Barn, unge og familie	35 601	45 684	49 337	3 653	7,4 %
302-NAV Holmestrand og Sande	38 571	38 605	40 409	1 804	4,5 %
303-Holmestrand bo- og behandlingssenter	50 359	61 973	57 406	-4 567	-8,0 %
304-Hof bo- og aktivitetssenter	27 970	29 386	27 694	-1 692	-6,1 %
306-Hjemmebaserte tjenester	77 328	87 322	72 829	-14 493	-19,9 %
307-Voksenhabilitering	69 371	78 473	70 720	-7 753	-11,0 %
308-Folkehelse, forebygging og frivillighet	27 081	33 333	31 884	-1 449	-4,5 %
309-Psykisk helse og forvaltning	16 698	17 512	16 732	-780	-4,7 %
310-Tjenestekontoret	3 969	4 971	3 438	-1 533	-44,6 %
Sum	354 696	407 818	382 128	-25 691	-6,7 %

Programområdet Helse og velferd viser et merforbruk på 25,7 mill. kroner.

Virksomhet Barn, unge og familie har mindreforbruk i 2019. Årsaken til det positive resultatet skyldes i store trekk økte inntekter, - økt refusjon på ressurskrevende tjenester og bruk av bundne fond.

Hof og Holmestrand Bo- og behandlingssenter har merforbruk som skyldes økt forbruk av vikarer og overtid, innleie av ekstravakter for å sikre forsvarlige tjenester, lavere brukerinntekter og flere korttidsplasser enn tidligere.

Virksomhet Hjemmetjenester har rapportert samme merforbruk over tid. Avvik skyldes i hovedsak økt tjenesteproduksjon, nye ressurskrevende tjenester, overtid, vikartjeneste og vikarbyrå, bruk av nødvendige stillingsressurser uten budsjett, innbytte av leasing biler, medisinsk forbruksmateriell, trykksalarmer, datautstyr, car-Adm og manglende gjennomføring av innsparingstiltak. Økte inntekter er knyttet til sykepengerefusjon, foreldrepenger og økt refusjon på særlig ressurskrevende tjenester.

Virksomhet Voksenhabilitering har merforbruk knyttet til ekstra lønnskostnader på grunn av nye brukere, vesentlig økt behov hos flere beboere, høyt forbruk av overtid og variabel lønn. Virksomheten har også økte kostnader på kjøp av tjenester. Merinntekter skyldes økte inntekter på særlig ressurskrevende tjenester.

Virksomhet Folkehelse, forebygging og frivillighet har merforbruk som skyldes økt kostnad ved Tønsberg legevakt og basistilskudd leger. Merforbruk er videre knyttet til innkjøp av IKT- utstyr, og leasingkostnader.

Virksomhet psykisk helse og forvaltning har merforbruk på grunn av vikar innleie ift. nye brukere, tilbakebetaling av midler til staten grunnet lukking av helseavdelingen ved Hof fengsel og kostnader i forbindelse med flytting av psykisk helsetjeneste. Virksomheten har samtidig hatt mindreforbruk i forhold til "kjøp av tjenester" og ved å holde en stilling vakant samt økt refusjon for særlig ressurskrevende tjenester fra staten.

I tillegg til ovennevnte oppsummering, vil det i egen politisk sak som skal opp til behandling våren 2020, nærmere redegjøres for avvik i 2019 og prognoser for 2020.

Oppsummering tiltak

Virksomhetene i Helse og velferd har igangsatt arbeid med en rekke små og store tiltak som kan bidra positivt i forhold til den økonomiske situasjonen, - noe rent administrativt og annet som vil fremmes for politisk behandling.

Det er behov for økt grunnbemanning i omsorgsinstitusjonene. Virksomhetene ser på muligheter for å ansette flere i faste stillinger, relatert til heltidskultur og for å unngå innleie av ekstra personell eller bruk av vikarbyråer. Videre vil det bli etablert tre vikarpooler, samarbeid mellom bo- og behandlingssenter og hjemmetjenestebase i Hof, Holmestrand og Sande. Aktiv sykefraværsoppfølging, fokus på nærvær og arbeidsmiljø er også viktige bidrag rundt bemannings situasjon og kontinuitet i tjenestene.

Virksomhetene er i gang med omfattende kartlegging av tilbud til brukere i eksterne tiltak. Det vil videre ses på muligheter for å etablere egen enhet for særlig ressurskrevende tjenester i kommunal regi for å hindre kostnadskrevende kjøp av eksterne plasser.

Det er planlagt en ekstern gjennomgang av ressursbruk i «heldøgns omsorg», ved bo- og behandlingssentra, hjemmebaserte tjenester og voksenhabilitering. Dette forventes å gi retning for videre organisasjonsform og lederspenning.

Det vil bli implementert ruteplanlegger for hjemmetjenesten (Spider).

Status og utfordringer

Merforbruk i Helse og velferd skyldes i hovedsak stadig økende aktivitet i virksomhetene. Helse og velferd har økt tjenestevolumet med nye ressurskrevende tiltak, til pasienter og brukere med komplekse sykdomstilfeller innenfor somatiske tilstander og tjenester og oppfølging innen psykisk helse- og rus. Krevende pasientsituasjoner gir økte lønnskostnader da flere pasienter enn tidligere har behov for tett bemanning.

Pasienter fra spesialisthelsetjenesten kommer tidligere tilbake til kommunen enn før. Pasientene har ofte behov for spesialisert oppfølging som igjen gir økt forbruk knyttet til teknisk utstyr og medisinsk forbruksmateriell. Når det ikke er kapasitet i sykehjemmene til utskrivningsklare pasienter fra sykehus må kommunen betale for «over-ligge-døgn»

Komplekse tilstander hos pasienter og brukere gir i økende grad behov for kjøp av eksterne tjenester og døgnplasser.

Høyt sykefravær i enkelte virksomheter gir store ekstra utgifter, til overtid og vikartjenester. I tillegg er stort fravær til hinder for kontinuitet og utvikling i tjenestene.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Risiko	Beskrivelse
Innsparingstiltak						
Salg av plasser Hof bo- og behandlingssenter	-1 800	0	-1 800	Ikke startet	!	Ikke realistisk
Reduksjon sosialhjelp	-500	-500	0	Ferdig	✓	Gjennomført
Omdisponering av lønnsmidler psykisk helse og avhengighet	-450	-40	-410	Ferdig		Ikke realistisk
Økte inntekter Hof bo- og behandlingssenter	-280	0	-280	Ikke startet	✓	Ikke realistisk
Sum	-3 030	-540	-2 490			
Innsparingstiltak kommunereform						
Uttak synergier sammenslåing Hof/Holmestrand	-2 802	-2 802	0	Ferdig	✓	Fra virksomhet "Barn, unge og familie"
Hjemmebaserte tjenester - Spider og samlokalisering	-750	0	-750	I arbeid	–	I gang, - innføring av nytt ressursstyringsprogram og utfordringer innen IKT har forsinket prosessen. Kapasitets utfordringer hos J-IKT har forsinket prosessen.
Hjemmebaserte tjenester - Samlokalisering av Praktisk bistand	-300	0	-300	Ikke startet	!	Foreløpig ingen effekt.
Reduksjon stilling tjenestekontor (60 %)	-240	0	-240	Ikke startet	–	Ikke realistisk
Reduksjon 1 årsverk NAV kommunal andel	-210	-210	0	Ferdig	✓	Gjennomført
Sum	-4 302	-3 012	-1 290			
Sum tiltak	-7 332	-3 552	-3 780			

Gevinstrealisering knyttet til kommunesammenslåingen er tatt ut med full effekt i virksomhet Barn, unge og familie, ved sammenslåing av Barneverntjenesten, og ved sammenslåing av NAV-kontorene i Sande og Holmestrand.

De øvrige tiltakene i handlingsplanen har ikke vært mulig å gjennomføre i 2019. Virksomhetene har hatt et økende press og volum på tjenestene gjennom året, og gapet mellom aktivitet og tilgjengelige ressurser har heller økt.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	34,7 %	35,1 %	33,4 %	30,0 %	32,3 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) *) **)	20 203	21 308	20 234	18 711	19 566
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	1 956	1 812	1 823	1 875	1 879
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) *) **)	2 764	2 912	2 852	2 796	2 998
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B) *) **)	19 761	20 885	20 234	18 712	19 389
Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over (f234) (B) *) **)	1 097	1 384	1 855	1 128	1 281
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *) **)	5 470	5 533	5 182	5 487	6 159
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	59,5 %	58,5 %	53,7 %	54,3 %	51,7 %
Dekningsgrad					
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (B)	4,5 %	4,8 %	2,5 %	3,7 %	3,9 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	6,3 %	5,4 %	4,1 %	3,0 %	3,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år (B) **)	4,6 %	4,0 %	3,2 %	3,8 %	4,3 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	13,3 %	12,7 %	13,6 %	16,8 %	17,8 %
Kvalitet					
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	75,0 %	77,8 %	75,6 %	77,0 %	77,7 %
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	97,4 %	97,4 %	100,0 %	88,3 %	90,9 %
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	97,4 %	97,4 %	100,0 %	98,6 %	98,2 %
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	38,86	38,71	40,24	38,52	47,86
Sykepleiere med spes./vd. utd. Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	4,46	5,00	4,30	6,34	7,79
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helseper 10 000 innbyggere (helse og sosial)	11	11	10	7	9
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	4,3	4,3	0,4	2,5	3,2
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	290,8	306,0	275,4	257,5	313,6
Andre nøkkeltall					
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	0,7			0,5	0,3

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

I publiseringen til SSB mangler bruker- og tjenestedata knyttet til helse og omsorg, nærmere bestemt data som skal komme fra Kommunalt Pasientregister. Dette er veldig beklagelig ettersom dette er viktige data for å analysere og følge opp den kommunale tjenesteproduksjonen. Basert på informasjon fra hjemmesiden til SSB kan det se ut til at denne informasjonen ikke vil bli oppdatert før nærmere den endelige publiseringen av KOSTRA-tallene i juni.

Spesielle hendelser 2019

Samskapende sosial innovasjon

Helse og velferd har i 2019 satset bredt på samskapende sosial innovasjon for økt brukerinvolvering i planlegging og utøvelse av tjenester, økt digitalisering, innføring av velferdsteknologi og gjennomføring av folkehelse og frisklivstiltak. Parallelt har det i programområdet vært arbeidet intensivt med kommunereformprosesser på alle tjenesteområder, etter at virksomhetene ble etablert med felles ledelse tidlig på året. Herunder både prosesser for å skape felles fagmiljøer og gode arbeidsforhold, samt innføring av nye systemer.

Digitalisering

Digitalt veiledningstilbud til innbyggerne ble etablert i 2019, nye velferdsteknologiske hjelpemidler, frisklivstilbud, veilednings- og mestringskurs og aktivitetsmuligheter ble tilbudt befolkningen i større grad enn tidligere. Alle tjenesteområder fikk også etablert videokonferanserom for digital samhandling.

Flere folkehelse tiltak, med fokus på psykisk helse og utjevning av sosiale ulikheter hos barn og unge ble igangsatt, både som del av Program for folkehelse i kommunene og som enkeltstående prosjekter.

Samhandlingsforløp

Samhandlingsforløp er fortsatt et av satsningsområdene i samhandlingsreformen for å utvikle helhetlig og koordinerte pasientforløp på tvers av forvaltningsnivåene. Forløpene omfatter alle voksne pasienter som kommunene og sykehuset samarbeider om. Det arbeides med å utvikle og bedre helhetlige og koordinerte pasientforløp gjennom hele samhandlingsforløpet. Sentrale temaer i forløpet er pasientsikkerhet, brukererfaringer, standardisering, kompetanseutvikling og gjennomføring /oppfølging.

Heltidskultur

NyttBlikk var et læringsnettverk for utvikling av heltidskultur. NyttBlikk ble ledet av KS i samarbeid med yrkesorganisasjonene Delta, FF, og NSF. Holmestrand kommune var med i læringsnettverket fra høsten 2015 til avslutningen i november 2017. I 2018 ble retningslinjer for heltidskultur gjennomgått og godkjent. Retningslinjene er nå implementert i alle virksomhetene som har døgndrift. Dette har ført til en kulturendring der tjenestelederne har fokus på å øke stillingsprosenten der det er mulig. Resultat er flere kjente på jobb til enhver tid, noe som er bra for både pasienter og ansatte. Det blir arbeidet videre med heltidskultur i 2020, i samarbeid mellom tillitsvalgte og ledere.

Ny elektronisk pasientjournal (EPJ) og innføring av IKOS

Høsten 2019 startet implementering av nytt EPJ system i Sande kommune slik at Holmestrand kommune fra 2020 skulle ha et felles EPJ system. Dette arbeidet har vært krevende med mange utfordringer, og det er brukt mye tid på å bearbeide og lage struktur i det nye systemet.

IKOS er et kvalitetssikringssystem for individbasert kompetanse-styring i tjenestene. Systemet tar

utgangspunkt i brukernes behov og har fokus på kompetanse. Brukere og pårørende får en konkret ansvarlig tjenesteyter å forholde seg til. Tjenesteansvarlig sørger for brukerinvolvering, faglig god praksis og samarbeid med andre involverte, som fastlege, sykehus og NAV. Klare ansvarsroller og målrettet bruk av kompetanse bidrar til god styring i kommunal helse- og omsorgstjeneste. I 2019 har kommunens bo- og behandlingssentre, hjemmetjenesten og i voksenhabilitering arbeidet med å få gode rutiner for bruk av verktøyet. Verktøyet skal i 2020 implementeres til tilsvarende virksomheter i tidligere Sande kommune.

Menn i helse

«Menn i helse» er et samarbeidsprosjekt mellom kommunen, NAV, fylkeskommunen, fylkesmannen, KS og Helsedirektoratet. Målet med prosjektet er å rekruttere menn som helsefagarbeidere i kommunene. Deltakerne får tittel helserekruitt og tilbys et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider. Det mottas ytelser fra NAV i rekruttperioden, og lønn fra kommune under sommerjobb og læretid. Holmestrand kommune har avtale om å ta imot seks rekrutter og tre lærlinger, - så langt har virksomhetene vært fornøyd med helserekruitter og lærlinger.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. Regnskap bud.	Status	Status framdrift	Avvik i kr
Lavterskel Bentsrud Vest	8 000	0	1 000	0	Iht. plan	Lav 1 000
Utskifting utstyr helse og velferd	12 000	3 977	3 000	2 945	Iht. plan	Lav 55
Velferdsteknologi	8 000	4 464	2 000	3 013	Iht. plan	Lav -1 013
Sum	28 000	8 441	6 000	5 958		42

Sammendrag status investeringer

Status og måloppnåelse for velferdsteknologi i 2019 er i tråd med, og på enkelte områder noe i forkant, av vedtatt felles plan for innføring av velferdsteknologi fra 2018 til 2020. Det ble gitt en orientering om status i innføringen, i begge kommunestyre i juni 2019. Utover tiltak i plan for innføring av velferdsteknologi ble et digitalt veiledningstilbud til innbyggerne etablert i 2019. Alle tjenesteområder i Helse og velferd fikk også etablert videokonferanserom for digital samhandling.

Teknisk

Status drift

Beløp i 1000

Virksomheter	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2018	2019	2019		
410-Plan-, byggesak og landbruk	6 231	8 275	5 194	-3 081	-59,3 %
420-Kommunalteknikk	51 313	69 474	56 537	-12 938	-22,9 %
Sum	57 544	77 749	61 730	-16 019	-25,9 %

Plan, byggesak og landbruk

Et avvik i størrelsesorden 1,9 mill.kr er knyttet til merforbruk kjøp av tjenester fra Drammen kommune i kombinasjon med tilhørende gebyrsvikt. Pga. sykdom måtte behandling av matrikkel saker og matrikkelføring settes bort i langt større omfang enn forutsatt. Resten av avviket er avsetning av overskudd på byggesaksbehandling 1,7 mill.kr til bundet driftsfond.

Kommunalteknikk

Avviket på nærmere 13 mill. kroner er sammensatt. Korrigert for mangelfulle overføringer til vedtatte bidrag til fylkesvei 900, Dokkakrysset og lønn til kommuneplanlegger, er det reelle avviket 10,7 mill. kroner. Her utgjør merforbruk og feilbudsjettet bruk av fond på Avløp den største andelen på 6,2 mill. kroner. Øvrige avvik det er verdt å merke seg, er bygningsvedlikehold (1 mill. kroner til bl.a. tiltak på Hof skole i forbindelse med landsstevne for bygdeungdomslaget og utskifting av dører med lydtette dører i rådhusene), småbåthavn/gjestehavn (0,7 mill. kroner), vei og park (0,7 mill. kroner hvorav 0,3 mill. kroner i bortfalte p-avgifter) og feiing (0,6 mill. kroner for lite i feiegebyr i forhold til faktura fra VIB).

Oppsummering tiltak

Plan, byggesak og landbruk

Kjøp av tjenester fra Drammen kommune er avvirket og erstattet med egne ressurser og konkurranseutsetting av oppmålingsforretninger til forsvarlige priser. Innstående på driftsfond byggesak vil bli brukt på lovpålagt tilsyn.

Kommunalteknikk

Sande og Holmestrand er nå en kommune. Det vil gjøre økonomistyringen lettere. Det samme antas en oppsplitting av virksomheten med utgangspunkt i nåværende avdelinger å gjøre i kombinasjon med grundig opplæring, gjennomgang av detaljbudsjettet og større bevissthet omkring økonomirapporteringen.

Status og utfordringer

2019 har vært preget av arbeidet med å forberede sammenslåingen med Sande innenfor virksomhet Kommunalteknikk med organisering i 4 avdelinger med hver sin avdelingsleder. 3 av 4 avdelingsledere var på plass i løpet av sommeren. Den siste har stått ubesatt. Både kommunalsjef og virksomhetsleder har vært ansvarlig for begge kommunene, både daglig drift og forberedelse av sammenslåingen. Det har vært krevende i den forstand at arbeidet har skjedd uten bruk av øremerket ressurs verken internt eller i form av engasjement utenfra. Tidligere kommunalsjef for Teknisk i Sande ble satt på jobben som næringsjef for de to kommunene etter at Holmestrand's næringsjef gikk tilbake til jobben som kommuneplanlegger. Innenfor virksomhet Plan, byggesak og landbruk har det vært enklere da vertskommunesamarbeidet etablert mai 2018 ble ført videre. Ved årets slutt hadde imidlertid begge virksomhetslederne, som var hentet internt, sagt opp.

Status økonomiplan tiltak

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Risiko	Beskrivelse
Innsparingstiltak kommunereform						
Uttak synergier sammenslåing Hof/Holmestrand	-629	-629	0	Ferdig	✓	Utført i forbindelse med budsjettet
Besparelse leie hjelpemiddellager 60 %	-236	-236	0	Ferdig	✓	Utført i forbindelse med budsjettet
Sum	-865	-865	0			
Sum tiltak	-865	-865	0			

KOSTRA Nøkkeltall

Kostranalyse

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet					
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (301) Plansaksbehandling *) **)	334	250	11	288	358
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	39	151	148	115	131
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	132 536	150 838	201 702	154 772	146 966
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B) *) **)	4 287	3 840	4 257	5 018	5 573
Produktivitet					
Administrasjonslokaler Areal per bruker (m2)	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1) *)	4 070	3 739	4 607	4 818	4 142

Holmestrand kommune årsrapport 2019

	Holmestrand (- 2019) 2018	Holmestrand (- 2019) 2019	Sande (Vestf.) (- 2019)	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr) *)	4 230	4 107	2 065	3 429	3 739
Kvalitet					
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	59,6 %	61,0 %	48,8 %		
CO2-utslipp fra energibruk i komm. eiendomsforvaltn., egne bygg	5	15	9	5	4
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Selvkostgrad i byggesaker (prosent)	86,0 %	100,0 %		95,0 %	581,0 %
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	56		55	42	33
Snitt saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	25		25	21	18
Andre nøkkeltall					
Andel fornybar energi av samlet energibruk i kommunal eiendomsforv., egne bygg (B)	98,1 %	94,0 %	96,8 %	96,4 %	96,0 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Spesielle hendelser 2019

Turveien på deler av Hvitvingfossbanen forbi Reidvintunet og tidligere Hillestad skole er rustet opp.

Boligbyggingen på Prestegårdshagen i Hof kommer endelig i gang.

Kommunerevisjon har sett på bygningsvedlikehold og bruk av investeringsbevilgning til VA i 2019.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Status	Status framdrift	Avvik i kr
Backergården	3 000	3 723	3 000	3 723	Iht. plan	Lav	-723
Ballbinge Hof skole	800	0	800	0	Forsinket	Lav	800
Barnehage Gullhaug	60 000	18	0	18	Iht. plan	Middels	-18
Digitalisering byggesaksarkiv	2 400	573	2 400	573	Forsinket	Middels	1 827
Flerbrukshall Botne	60 000	6 055	3 000	46	Forsinket	Middels	2 954
Flersentrerbygg Hof	40 000	3 862	7 000	2 629	Forsinket	Lav	4 371
Gausetangen barnehage	13 000	12 601	13 000	12 415	Iht. plan	Middels	585
Hvitstein stadion oppgradering	29 000	1 685	28 781	1 466	Forsinket	Lav	27 315
Investering renseanlegg utenfor VAR - dekkes av Sande (eks MVA)	60 219	62 435	22 031	24 247	Forsinket	Middels	-2 216
Investeringer vann og avløp	168 905	87 428	58 605	66 680	Iht. plan	Middels	-8 075
Investeringer VAR - renseanlegg	19 881	12 378	18 241	10 737	Forsinket	Middels	7 504
Holmestrand's andel							
Oppmålingsutstyr	300	323	300	323	Forsinket	Lav	-23
Sekkepost teknisk	20 000	5 579	5 000	3 096	Iht. plan	Lav	1 904
Trafikksikkerhet	4 000	1 096	1 000	0	Forsinket	Middels	1 000

Investering	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	Status	Status framdrift	Avvik i kr
Turvei mot Sande – tunell	5 000	1 142	2 000	274	Iht. plan	Lav	1 726
VA- ny varebil	300	0	300	0	Ferdig	Lav	300
Vei Sjøskogen/Kleivan-området	62 500	2 091	2 000	1 725	Forsinket	Middels	275
Sum	549 305	200 989	167 458	127 955			39 503

Sammendrag status investeringer

Investeringer vann og avløp (VA)

Planlagte Hovedprosjekter 2019

1. Prosjekt Dunkebekken etappe A og B
2. Sentrumsprosjekt – Weidemannsgate, Langgt – Omlegging av VA
3. Fossdalen Hovedledning avløp + vannledning fra Coop til Fossdalen pumpestasjon
4. Fossdalen pumpestasjon
5. Fibo avløpspumpestasjon
6. Skogveien – Løkkeveien. Tilkobling til offentlig VA-nett: Dette prosjektet ble skjøvet til 2020 på grunn av manglende kapasitet i administrasjonen.
7. Mengdemålere på alle regnværsoverløp/avløpsmodell: Anbud gjennomført i november/desember 2019. Noe montering startet i 2019. Det står igjen å få på plass målere ved Styrebekken pumpestasjon, kullboden pumpestasjon og Holmestrand renseanlegg. Anbud på utarbeidelse av avløpsmodell er nå ute på anbud (Doffin).
8. Utvidelse/fornyning av Dulpen pumpestasjon: Prosjektet ble gjennomført i 2019, i henhold til planlagt fremdrift.
9. Ny vannledning (Idrettshall Botne skole): Dette prosjektet flyttet ut av prosjektporteføljen da kostnadene må bæres av skole-/barnehageprosjektet.
10. Sammenknytning av vannledning Guranveien og vannledning Solsiden/utfasing av AAS: Prosjektet ble gjennomført i 2019, i henhold til planlagt fremdrift.

Prosjekter hentet fra tiltaksplanen for VA 2017/2018

1. Nye tak vanntårn (Hof og Holmestrand): Dette er et tiltak som har foregått både i 2018 og 2019. Status nå er at det er lagt nytt tak på Sundbyfoss høydebasseng, Veset høydebasseng og Smårstein høydebasseng. Det gjenstår å se på taket til Daledammen høydebasseng.
2. Ny vannledning Bringakerveien (sanering ø 100 AAS): Etter gjentatte brudd på eksisterende ø 100 AAS ble det bestemt at ledningene skulle saneres. Prosjekteringen er ferdig, men det er fortsatt noen avtaler som mangler for at tiltaket kan settes til utførelse.
3. Langgata Nord
4. Rovedalen – Bassengparket (Separering): Dette er et avsluttet prosjekt hvor det stod igjen noen få utbedringer på private eiendommer i henhold til inngåtte grunneieravtaler. Derfor er det ført et mindre beløp på dette tiltaket.
5. Ny hovedvannledning Hillestad pumpestasjon Gullhaug mb: Det ble i 2019 gjennomført et lite forprosjekt for å prøve å kartlegge aktuelle traseer for ny hovedvannledning. Dette arbeidet var i henhold til gammel rammeavtale og er avsluttet. Nytt anbud vil bli lagt ut i 2020 hvor aktuelle traseer vil bli nærmere undersøkt.

6. Ny vannledning Hauganfeltet – Vikevien: Prosjektering startet i 2018 og ferdigstilt i starten av 2019. Prosjektet har ikke blitt satt til utførelse da det er ansett at andre prosjekter har høyere prioritet.
7. Peter Pan (Mulvika)
8. Forprosjekt utvidelse av renseanlegg Hof: Forprosjekt igangsatt i 2018 for å se på mulighetene for å øke kapasiteten på eksisterende rensanlegg i Sundbyfoss og på Vike. Eventuelt føre avløp fra Sunbyfoss til Holmestrand renseanlegg. Forprosjektet var etter gammel rammeavtale og oppdraget er stanset. Et nytt mer detaljert prosjekt vil sendes ut på anbud i løpet av 2020.

Prosjekter fra Hovedplanen Vann og avløp (Omprioritert)

1. VA Gausengaten - Delprosjekt Dunkebekken – vannledning og separering av AF: Dette prosjektet ble ansett som viktig å få utført i sammenheng med Dunkebekken etappe A og B. Prosjektet ferdig prosjektert i 2019. Utførelse i 2020.
2. Bilet separering, sanering (vann/avløp)

Prosjekter som har oppstått uventet i 2019

1. Dokkakrysset: Prosjekt som er initiert av kommunalsjefen og dreier seg om legging av trekkerør for større vannledninger i forbindelse med etablering av rundkjøring ved Bergene Holm i Sundbyfoss. Skal betales av utbygger av regulert område på nedsiden av Rønneberg industriområde.
2. Vidsynstien pumpestasjon: Det er sett på ulike muligheter for å få faset ut denne avløpsstasjonen som ligger inne i en privat hage. Rapport ferdigstilt i 2018, men det ble brukt noen timer på prosjektet i 2019 for se om stasjonen kunne tas i sammenheng med Bilet/Fylkesveien.
3. Høgås avløpspumpestasjon: Akutt problem med utdatert og gammel avløpspumpestasjon som må skiftes ut. Prosjektering startet i 2019.

Sekkepost teknisk

Det ble i 2019 brukt ca. 3,1 mill. kroner fra sekkepost teknisk. Midlene ble brukt til å dekke følgende prosjekter:

Beskrivelse	Beløp i tusen
Nytt gulv i idrettshall Gjøklep	727
Utvendige persienner Tunnelveien 4446	252
Nytt gjerde Eidsfoss barnehage	95
Brygge Hakan	81
Havnegaten 2 – parkering	43
Strandpromenade	1 900
Sum	3 098

*Holmestrand kommune
Rådhusgaten 11
Postboks 312, 3081 Holmestrand*

www.holmestrand.kommune.no

